



Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (czwarta izba w składzie powiększonym)

z dnia 7 grudnia 2022 r.*

Polityka gospodarcza i pieniężna – Nadzór ostrożnościowy nad instytucjami kredytowymi –
Artykuł 22 dyrektywy 2013/36/UE – Sprzeciw EBC wobec nabycia znacznego pakietu akcji
instytucji kredytowej – Początek biegu okresu oceny – Interwencja EBC w początkowym etapie
postępowania – Kryteria stabilności finansowej potencjalnego nabywcy i przestrzegania
wymogów ostrożnościowych – Istnienie uzasadnionej podstawy sprzeciwu wobec nabycia na
podstawie jednego lub kilku kryteriów oceny – Artykuł 106 regulaminu postępowania –
Wniosek o przeprowadzenie rozprawy pozbawiony uzasadnienia

W sprawie T-330/19

PNB Banka AS, z siedzibą w Rydze (Łotwa), którą reprezentuje adwokat O. Behrends,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC), który reprezentują C. Hernández Sasetta,
F. Bonnard oraz V. Hümpfner, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranemu przez

Komisję Europejską, którą reprezentują D. Triantafyllou, A. Nijenhuis oraz A. Steiblyté,
w charakterze pełnomocników,

interwenient,

SĄD (czwarta izba w składzie powiększonym),

w składzie podczas narady: S. Gervasoni (sprawozdawca), prezes, L. Madise, P. Nihoul, R. Frenco
i J. Martín y Pérez de Nanclares, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

wydaje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok

1 W skardze opartej na art. 263 TFUE skarżąca, PNB Banka AS, żąda stwierdzenia nieważności decyzji, doręczonej pismem z dnia 21 marca 2019 r., w drodze której Europejski Bank Centralny (EBC) postanowił sprzeciwić się transakcji polegającej na nabyciu znacznego pakietu akcji w B (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”).

I. Okoliczności powstania sporu

2 W dniu wydania zaskarżonej decyzji skarżąca była mniej istotną instytucją kredytową w rozumieniu art. 6 ust. 4 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. 2013, L 287, s. 63) (zwaną dalej „mniej istotną instytucją kredytową”) z siedzibą na Łotwie. Z tego względu była ona objęta bezpośrednim nadzorem ostrożnościowym Finansu un kapītāla tirgus komisija (komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych, Łotwa; zwanej dalej „komisją ds. rynków finansowych i kapitałowych”).

3 CR był w dniu wniesienia skargi głównym akcjonariuszem skarżącej.

4 W sierpniu 2017 r., zdaniem skarżącej, CR złożył do organów Zjednoczonego Królestwa skargę dotyczącą czynów korupcyjnych, jakich miał się dopuścić A, prezes Latvijas Banka (banku centralnego Łotwy). Zarzucane A czyny korupcyjne miały polegać na próbach uzyskania przez niego łapówki od CR dzięki posiadanym przez A wpływom w komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych.

5 W dniu 12 grudnia 2017 r. skarżąca oraz CR i inni członkowie jego rodziny, będący akcjonariuszami skarżącej, wszczęli postępowanie arbitrażowe przeciwko Republice Łotewskiej przed Międzynarodowym Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (ICSID) na podstawie traktatu z dnia 24 stycznia 1994 r. w sprawie promocji i ochrony inwestycji zawartego między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej a Republiką Łotewską.

6 W grudniu 2017 r., zdaniem skarżącej, CR ujawnił łotewskim organom czyny korupcyjne, o których mowa w pkt 4 powyżej.

7 W dniu 17 lutego 2018 r. A został zatrzymany w następstwie wszczęcia w dniu 15 lutego 2018 r. wstępnego dochodzenia karnego prowadzonego przeciwko niemu przez Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (urząd ds. zapobiegania i zwalczania korupcji, Łotwa; zwany dalej „urzędem ds. zapobiegania i zwalczania korupcji”). Dochodzenie to dotyczyło oskarżeń o korupcję w związku z procedurą nadzoru ostrożnościowego przeciwko łotewskiemu bankowi innemu niż skarżąca. Decyzją z dnia 19 lutego 2018 r., przy zwalnianiu z aresztu A, urząd ds. zapobiegania i zwalczania korupcji nałożył na niego szereg środków zabezpieczających, w tym zakaz pełnienia funkcji prezesa banku centralnego Łotwy.

8 W dniu 28 czerwca 2018 r. A został oskarżony w postępowaniu dochodzeniowym, o którym mowa w pkt 7 powyżej. Akt oskarżenia, uzupełniony w dniu 24 maja 2019 r., zawierał trzy zarzuty. Pierwszy zarzut oskarżenia dotyczył przyjęcia w 2010 r. oferty łapówki złożonej przez prezesa rady nadzorczej pewnego łotewskiego banku innego niż skarżąca oraz samej łapówki, w zamian za którą A miał udzielić porad mających na celu umożliwienie temu bankowi uniknięcia nadzoru

komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych oraz powstrzymać się od udziału w spotkaniach tej komisji, w trakcie których poruszano kwestie związane z nadzorem nad wspomnianym bankiem. Drugi zarzut oskarżenia dotyczył z jednej strony przyjęcia po dniu 23 sierpnia 2012 r. oferty łąpówki od wiceprezesa zarządu tego samego banku łotewskiego w zamian za porady A mające na celu uzyskanie zniesienia ograniczeń działalności zarządzanych przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych i zapobieżenie innym ograniczeniom, a z drugiej strony przyjęcia przez A płatności połowy owej łąpówki. Trzeci zarzut oskarżenia dotyczył prania pieniędzy w celu ukrycia pochodzenia, transferów i własności środków wypłaconych na rzecz A, odpowiadających łąpówce, o której mowa w zarzucie drugim.

- 9 W dniu 1 października 2018 r. skarżąca powiadomiła komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych o zamiarze bezpośredniego nabycia znacznego pakietu akcji w innej łotewskiej instytucji kredytowej, B (zwanej dalej „bankiem docelowym”), oraz o przekroczeniu 50% kapitału i praw głosu w tej instytucji. Tego samego dnia CR powiadomił komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych o zamiarze pośredniego nabycia, poprzez swój udział w kapitale skarżącej, znacznego pakietu akcji w banku docelowym.
- 10 W dniu 3 października 2018 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych poinformowała skarżącą o tym, że uznała jej zgłoszenie za niekompletne oraz że nie przystąpiła do jego oceny. Następnego dnia wezwała ona skarżącą do dostarczenia dodatkowych informacji.
- 11 W dniu 19 października 2018 r. potencjalni nabywcy pośredni inni niż CR, w szczególności CT, powiadomili komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych o zamiarze pośredniego nabycia znacznego pakietu akcji w banku docelowym.
- 12 W dniach 19 i 22 października 2018 r. skarżąca przekazała komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych dodatkowe informacje, w szczególności plan biznesowy.
- 13 W dniu 30 października 2018 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych powiadomiła skarżącą, że dostarczone informacje są niekompletne i że nie rozpoczyna procedury oceny. Następnego dnia wezwała ona skarżącą do dostarczenia dodatkowych informacji.
- 14 W dniach 1 i 20 listopada 2018 r. potencjalni nabywcy dostarczyli dodatkowe informacje, w szczególności zaktualizowany plan biznesowy.
- 15 W dniu 23 listopada 2018 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych poinformowała potencjalnych nabywców, że potwierdza odbiór zgłoszeń oraz że ich zgłoszenia te są kompletne i zostaną ocenione w terminie 60 dni roboczych.
- 16 W dniach 15 i 18 stycznia 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych zwróciła się do skarżącej i do CR o dodatkowe informacje. Zawiesiła ona bieg terminu na dokonanie oceny do dnia otrzymania odpowiednich informacji, a najpóźniej do dnia 13 lutego 2019 r.
- 17 W dniach 12 i 13 lutego 2019 r. skarżąca i CR przekazali dodatkowe informacje.
- 18 Pismem z dnia 15 lutego 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych potwierdziła odbiór dostarczonych informacji i poinformowała potencjalnych nabywców, że okres oceny upływa w dniu 22 marca 2019 r.

- 19 Wyrokiem z dnia 26 lutego 2019 r., Rimšēvičs i EBC/Łotwa (C-202/18 i C-238/18, EU:C:2019:139) Trybunał stwierdził nieważność decyzji urzędu ds. zapobiegania i zwalczania korupcji z dnia 19 lutego 2018 r. w zakresie, w jakim zakazywała ona A wykonywania funkcji prezesa banku centralnego Łotwy. Trybunał orzekł, że Republika Łotewska nie wykazała, iż odwołanie A ze stanowiska prezesa banku centralnego Łotwy zostało oparte na istnieniu wystarczających dowodów na to, że dopuścił się on poważnego uchybienia w rozumieniu art. 14.2 akapit drugi statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i EBC.
- 20 W tym samym dniu komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych wydała decyzję nr 45/2019 nakładającą na skarżącą obowiązek przestrzegania, na zasadzie indywidualnej i skonsolidowanej, całkowitego wymogu kapitałowego w ramach procedury przeglądu i oceny nadzorczej (zwanego dalej „całkowitym wymogiem kapitałowym SREP”) w wysokości 12%.
- 21 W dniu 1 marca 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych przedstawiła EBC propozycję decyzji w rozumieniu art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 1024/2013, wyrażającej sprzeciw wobec planowanego nabycia.
- 22 Pismem z dnia 7 marca 2019 r. EBC wezwał potencjalnych nabywców do przedstawienia uwag w przedmiocie projektu decyzji.
- 23 Pismem z dnia 14 marca 2019 r. skarżąca i CR przedstawili swoje uwagi.
- 24 Pismem z dnia 21 marca 2019 r. EBC doręczył potencjalnym nabywcom zaskarżoną decyzję. W decyzji tej EBC sprzeciwił się nabyciu znacznego pakietu akcji i przekroczeniu:
 - 30% kapitału i praw głosu posiadanych w banku docelowym pośrednio przez CR i inne strony działające w porozumieniu jako potencjalni nabywcy pośredni;
 - 50% kapitału i praw głosu posiadanych w banku docelowym bezpośrednio przez skarżącą jako potencjalnego bezpośredniego nabywcę.
- 25 EBC załączył do zaskarżonej decyzji swoją odpowiedź na uwagi przedstawione przez skarżącą i CR w piśmie z dnia 14 marca 2019 r. (zwaną dalej „odpowiedzią na uwagi”).
- 26 W pierwszej kolejności, w odniesieniu do kryterium solidności finansowej potencjalnych nabywców, EBC wskazał, że kryterium to należy uznać za spełnione, jeżeli zostanie wykazane, że potencjalny nabywca posiadał nie tylko zdolność sfinansowania planowanego nabycia, ale również zdolność utrzymania w najbliższej przyszłości solidnej struktury finansowej dotyczącej jednocześnie potencjalnego nabywcy i banku docelowego.
- 27 Z jednej strony EBC uznał, że skarżąca posiadała środki umożliwiające jej zakup akcji banku docelowego. Niemniej jednak stwierdził on, że skarżąca poniosła znaczne straty netto. Bank ten stwierdził, iż skarżąca znajdowała się w sytuacji wysokiego ryzyka kredytowania, w szczególności z uwagi na wskaźnik kredytów zagrożonych w wysokości 47% w 2018 r. oraz na niski poziom funduszy własnych. Podkreślił on w szczególności, że współczynniki funduszy własnych skarżącej stanowią naruszenie ogólnego wymogu kapitału (OCR – overall capital requirement). Bank ten dodał, że pod koniec 2018 r. skarżąca nie przestrzegała wymogów mających zastosowanie do dużych ekspozycji na ryzyko w odniesieniu do kilku kontrahentów. Wspomniał on, że skarżąca

- naruszyła limity mające zastosowanie do transakcji z podmiotami powiązаныmi w odniesieniu do CR. Stwierdził, że skarżąca nie była w stanie udzielić w razie potrzeby wsparcia finansowego bankowi docelowemu.
- 28 Z drugiej strony EBC uznał, że potencjalni nabywcy pośredni, którzy pośrednio kontrolowaliby bank docelowy, i nowa grupa utworzona po planowanym nabyciu (zwana dalej „nową grupą”), nie byłoby w stanie udzielić wystarczającego wsparcia finansowego bankowi docelowemu i nowej grupie. Stwierdził on, że CR, główny akcjonariusz skarżącej, nie zadeklarował innych środków finansowych niż jego udział w skarżącej o szacowanej wartości 13,6 mln EUR, która powinna zostać pomniejszona o jego zobowiązania względem skarżącej w wysokości 11,8 mln EUR. Bank ten uznał, że plan biznesowy przedstawiony przez potencjalnych nabywców świadczył o tym, że nowa grupa będzie miała niski poziom funduszy własnych. Stwierdził ona, że całkowity współczynnik kapitału własnego nowej grupy nie pozwala osiągnąć OCR mającego wówczas zastosowanie do skarżącej na poziomie grupy. Ogólnie rzecz biorąc, EBC uznał, że poziom kapitału własnego nowej grupy nie jest odpowiedni, biorąc pod uwagę fakt, że grupa ta charakteryzuje się wysoką ekspozycją na ryzyko oraz że prawdopodobnie konieczne byłyby przyszłe wkłady kapitałowe.
 - 29 Ponadto EBC uznał, że istniały poważne wątpliwości co do rzeczywistej woli potencjalnych nabywców pośrednich, aby wesprzeć w razie potrzeby bank docelowy. Wskazał on na brak kategorycznego i nieodwołalnego zobowiązania potencjalnych nabywców pośrednich do takiego wsparcia. Uwzględnił on również istotny brak wsparcia finansowego udzielanego skarżącej w ostatnim czasie.
 - 30 W podsumowaniu EBC stwierdził, że kryterium solidności finansowej nie zostało spełnione.
 - 31 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o kryterium zdolności instytucji kredytowej do spełnienia wymogów ostrożnościowych, EBC uznał, że zdolność tę należy oceniać nie tylko na poziomie banku docelowego, lecz również na poziomie nowej grupy. Dodał on, że należy odnieść się nie tylko do chwili planowanego nabycia, ale również do czasu po tym nabyciu.
 - 32 EBC uznał, że gdyby planowane nabycie nie miało natychmiastowego negatywnego wpływu na przestrzeganie przez sam bank docelowy wymogów w zakresie funduszy własnych i płynności na poziomie indywidualnym, nowa grupa prawdopodobnie nie spełniałaby wymogów w zakresie funduszy własnych ani w scenariuszu podstawowym, ani też w niekorzystnym scenariuszu planu biznesowego przedstawionego przez potencjalnych nabywców. Przy założeniu bowiem, że całkowity wymóg kapitałowy SREP mający zastosowanie do nowej grupy nie byłby niższy niż wymóg stosowany do skarżącej w latach 2018 i 2019, nowa grupa naruszałaby obowiązujący wymóg OCR.
 - 33 EBC stwierdził również, że bank docelowy poniósł znaczne straty w ciągu dwóch poprzednich lat. Wskazał on, że w dniu 26 lutego 2018 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych wszczęła postępowanie administracyjne w sprawie uchybień banku docelowego w zakresie systemu kontroli wewnętrznej i zwalczania prania pieniędzy. Uznał on, że nowa grupa będzie charakteryzować się wysokim profilem ryzyka oraz że można racjonalnie oczekiwać, iż całkowity wymóg kapitałowy SREP mający zastosowanie do wspomnianej grupy będzie wyższy niż poziomy przewidziane w podstawowym scenariuszu planu biznesowego.

- 34 EBC stwierdził, że wspomniany scenariusz podstawowy był przesadnie optymistyczny, ponieważ przewidywał przywrócenie bardzo szybkiej rentowności i akumulację zysków. Podkreślił on, że plan biznesowy nie dostarcza żadnych szczegółowych i przekonujących informacji na temat okresów niezbędnych dla osiągnięcia progu rentowności i osiągnięcia takiego poziomu zysku w ciągu jednego roku.
- 35 EBC zauważył, że potencjalni nabywcy przedstawili szereg niekorzystnych scenariuszy. Stwierdził, że w najgorszym scenariuszu koszty prowadzenia działalności przez bank docelowy pozostaną niezmienione i że bank ten będzie podlegał grzywnie w wysokości 1,5 mln EUR nałożonej przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych w ramach postępowania administracyjnego związanego ze zwalczaniem prania pieniędzy. W tym scenariuszu nastąpiłby dodatkowy deficyt funduszy własnych w stosunku do OCR z 2019 r. EBC uznał, że te niekorzystne scenariusze były bardziej realistyczne niż scenariusz podstawowy, i podkreślił niewystarczający poziom funduszy własnych nowej grupy.
- 36 EBC stwierdził, że w konsekwencji nowa grupa prawdopodobnie nie spełniłaby mających zastosowanie wymogów w zakresie funduszy własnych.
- 37 EBC uznał, że nowa grupa będzie borykać się z problemami „odziedziczonymi” po skarżącej, a mianowicie z wysokim poziomem ryzyka kredytowego i z naruszeniem granic dużych ekspozycji na ryzyko. Bank ten stwierdził, że utrzymywanie się wysokiego poziomu ryzyka kredytowego skarżącej miałyby wpływ na ryzyko deficytu kapitałów własnych nowej grupy. Uznał on, że zgodnie z niekorzystnymi scenariuszami nadal istniałyby naruszenia granic dużych ekspozycji na ryzyko jeśli chodzi o skarżącą.
- 38 Wreszcie EBC stwierdził, że niedociągnięcia w zarządzaniu i kontroli wewnętrznej skarżącej i banku docelowego, w szczególności w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy, nie zostały poruszone w biznesplanie i że nie ma powodu, by sądzić, iż utworzenie nowej grupy pozwoliłoby na usunięcie tych niedociągnięć.
- 39 Ogólnie rzecz biorąc, EBC doszedł do wniosku, że strategia potencjalnych nabywców wobec banku docelowego nie była jasna. Uznał on, że potencjalni nabywcy dostarczyli jedynie bardzo ograniczone informacje na temat planowanego połączenia, które miało trwać przez okres do 18 miesięcy, oraz na temat organizacji nowej grupy aż do zakończenia połączenia. Wskazał on, że ten brak jasności przejawia się w złej jakości planu biznesowego pod względem spójności, czytelności i opisu planowanych działań, co zwiększa wątpliwości co do ogólnej wiarygodności planowanego nabycia.
- 40 EBC uznał, że planowane nabycie nie mogło doprowadzić do utworzenia nowej, rentownej grupy bankowej, w szczególności dlatego, że środki zapewniające powodzenie takiej transakcji nie były wystarczająco szczegółowe ani przekonujące. Stwierdził on, że nowa grupa uległaby zmianie w wyniku niemożliwego do obrony modelu prowadzenia działalności, nieudolnego systemu zarządzania i kontroli wewnętrznej odziedziczonego po obydwu podmiotach, które miałyby zostać połączone, a także mało jasnej strategii przewyciężenia tych problemów, oraz że dysponuje ona niskim poziomem kapitałów własnych, z czym wiąże się wysokie ryzyko naruszenia wymogów ostrożnościowych. Uznał on, że niezależnie od zamierzonego połączenia i biorąc pod uwagę jedynie bank docelowy, planowane nabycie miałyby negatywny wpływ na zdolność tego banku do usunięcia jego obecnych niedociągnięć.

- 41 Następnie EBC stwierdził, że kryterium poszanowania wymogów ostrożnościowych również nie zostało spełnione.
- 42 EBC podsumował, że z uwagi na to, że ani kryterium stabilności finansowej potencjalnego nabywcy, ani kryterium dotyczące przestrzegania wymogów ostrożnościowych nie zostały spełnione, sprzeciwia się on planowanemu nabyciu bez dokonywania oceny tego nabycia pod względem pozostałych kryteriów przewidzianych w art. 23 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. 2013, L 176, s. 338), tak jak został on transponowany do prawa łotewskiego.
- 43 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 31 maja 2019 r. skarżąca, CR i CT wnieśli niniejszą skargę.

II. Okoliczności faktyczne zaistniałe po wniesieniu skargi

- 44 W dniu 15 sierpnia 2019 r. EBC stwierdził, że należy uznać, iż skarżąca znajduje się na progu upadłości lub jest nią zagrożona w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiającego jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. 2014, L 225, s. 1). Tego samego dnia Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) podjęła decyzję o nieprzyjmowaniu programu o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w rozumieniu art. 18 ust. 1 tego rozporządzenia względem skarżące.
- 45 W dniu 22 sierpnia 2019 r. komisja ds. finansowych i kapitałowych wystąpiła do Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa (sądu rejonowego dla dzielnicy Vidzeme miasta Ryga, Łotwa) o ogłoszenie upadłości skarżące.
- 46 W dniu 12 września 2019 r. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa (sąd rejonowy dla dzielnicy Vidzeme miasta Ryga) ogłosił upadłość skarżące. Sąd ten powołał syndyka masy upadłościowej (zwanego dalej „syndykiem”) i przekazał mu wszystkie uprawnienia skarżące i jej zarządu. Oddalił on wniosek zarządu skarżące o utrzymanie jego praw do reprezentowania skarżące w ramach skargi na ocenę EBC z dnia 15 sierpnia 2019 r. stwierdzającą sytuację znajdowania się u progu upadłości lub zagrożenia upadłością skarżące, na decyzję SRB z tego samego dnia o nieprzyjęciu wobec niej programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz na decyzję komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych o wszczęciu postępowania upadłościowego. Sąd ten dodał, że nie wyklucza to możliwości złożenia przez zarząd skarżące odrębnego wniosku od wniosku syndyka w odniesieniu do prawa do reprezentacji w ramach szczególnych zadań.
- 47 Również w dniu 12 września 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych zwróciła się do EBC o cofnięcie zezwolenia dla skarżące.

- 48 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 października 2019 r. (sprawa T-732/19) skarżąca oraz inni akcjonariusze i potencjalni akcjonariusze skarżącej zażądali stwierdzenia nieważności decyzji SRB z dnia 15 sierpnia 2019 r. o nieprzyjmowaniu programu o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w stosunku do skarżącej.
- 49 W dniu 21 grudnia 2019 r. A przestał pełnić funkcje prezesa banku centralnego Łotwy.
- 50 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 29 stycznia 2020 r. (sprawa T-50/20) skarżąca wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji EBC z dnia 19 listopada 2019 r. odmawiającej nakazania syndykowi przyznania adwokatowi umocowanemu przez zarząd skarżącej dostępu do jej pomieszczeń, posiadanych przez nią informacji oraz jej personelu i zasobów.
- 51 W dniu 17 lutego 2020 r. EBC cofnął zezwolenie dla skarżącej. Cofnięcie to stało się skuteczne następnego dnia.
- 52 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 27 kwietnia 2020 r. (sprawa T-230/20) skarżąca wniosła skargę na tę decyzję.

III. Postępowanie i żądania stron

- 53 W dniu 10 września 2019 r. EBC złożył w sekretariacie Sądu odpowiedź na skargę.
- 54 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 września 2019 r. Komisja Europejska złożyła wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania EBC. Postanowieniem z dnia 28 października 2019 r. prezes czwartej izby Sądu dopuścił interwencję Komisji.
- 55 W dniu 4 listopada 2019 r. Komisja złożyła w sekretariacie Sądu pismo interwenienta.
- 56 W dniu 28 kwietnia 2020 r. prezes czwartej izby postanowił na podstawie art. 69 lit. d) regulaminu postępowania przed Sądem zawiesić postępowanie do czasu wydania orzeczenia przez Sąd w sprawie T-50/20. Postanowieniem z dnia 12 marca 2021 r., PNB Banka/EBC (T-50/20, EU:T:2021:141) Sąd wydał swoje orzeczenie w tej sprawie i postępowanie w niniejszej sprawie zostało wznowione.
- 57 W dniu 28 kwietnia 2021 r., a następnie w dniu 28 czerwca 2021 r., skarżąca, CR i CT wnieśli o zawieszenie postępowania do czasu wydania przez Trybunał orzeczenia w sprawie C-321/21 P, dotyczącej odwołania od postanowienia z dnia 12 marca 2021 r., PNB Banka/EBC (T-50/20, EU:T:2021:141). W dniu 20 maja 2021 r., a następnie w dniu 6 sierpnia 2021 r., prezes czwartej izby, po wysłuchaniu EBC, postanowił nie zawieszać postępowania.
- 58 Pismem z dnia 8 lipca 2021 r. przedstawiciel strony skarżącej poinformował Sąd, że od tej chwili nie jest już przedstawicielem CR i CT. Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2021 r. Sąd (czwarta izba) na podstawie art. 131 § 2 regulaminu postępowania umorzył postępowanie w przedmiocie niniejszej skargi w zakresie, w jakim została wniesiona przez CR i CT.
- 59 Termin na złożenie repliki został wyznaczony w ostatecznie na dzień 30 września 2021 r. Skarżąca nie złożyła repliki w wyznaczonym terminie.

- 60 Skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
 - obciążenie EBC kosztami postępowania.
- 61 Komisja wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi jako bezzasadnej;
 - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

IV. Co do prawa

A. W przedmiocie istnienia umocowania pełnomocnika, który wniósł skargę w imieniu skarżącej

- 62 Zgodnie z art. 51 § 3 regulaminu postępowania w przypadku gdy strona jest osobą prawną prawa prywatnego, adwokaci lub radcowie prawni są zobowiązani złożyć w sekretariacie udzielone przez nią pełnomocnictwo.
- 63 Pełnomocnictwo udzielone przez prezesa zarządu skarżącej w dniu 5 marca 2019 r. znajduje się w aktach sprawy (załącznik A.2).
- 64 Skarżąca podnosi, że syndyk odmówił udzielenia adwokatowi, którego skarżąca wyznaczyła do jej reprezentowania, dostępu do jej dokumentów, pomieszczeń, personelu i zasobów. W odpowiedzi z dnia 13 marca 2020 r. na pytanie Sądu przedstawiła ona pismo syndyka z dnia 16 września 2019 r., w którym wskazano, że jej adwokat powinien, po pierwsze, „przedłożyć syndykowi [masy upadłości] pisemne sprawozdanie z postępów w realizacji umowy [o świadczenie usług prawnych], z wyszczególnieniem otrzymanych od [skarżącej] instrukcji, zadań wykonywanych przez [adwokata] oraz ze wskazaniem, czy rzeczywiście toczą się jakieś prace”, po drugie, „poinformować syndyka [masy upadłości] o płatnościach [...]”, po trzecie, „powstrzymać się od dokonywania jakichkolwiek czynności w imieniu [skarżącej] bez uprzedniej konsultacji z syndykiem [masy upadłościowej], a w szczególności od świadczenia usług fakturowanych [skarżącej]”.
- 65 Pomimo wspomnianego pisma syndyka z dnia 16 września 2019 r. z akt sprawy nie wynika ani nie zostało to podniesione przez skarżącą czy EBC, że syndyk odwołał pełnomocnictwo udzielone przez prezesa zarządu skarżącej w dniu 5 marca 2019 r. Wspomniane pismo nie wspomina o takim odwołaniu, nawet jeśli wskazuje ono, że adwokat wyznaczony przez prezesa zarządu powinien powstrzymać się od wszelkiej działalności w imieniu skarżącej bez uprzedniej konsultacji z syndykiem.
- 66 W konsekwencji Sąd stwierdza, że skarżąca złożyła pełnomocnictwo uprawniające jej adwokata do wniesienia skargi zgodnie z art. 51 § 3 regulaminu postępowania.

B. W przedmiocie wniosków o zawieszenie postępowania złożonych w dniu 28 kwietnia 2021 r., a następnie w dniu 28 czerwca 2021 r.

- 67 W dniu 28 kwietnia 2021 r., a następnie w dniu 28 czerwca 2021 r., skarżąca wniosła o zawieszenie postępowania. Na poparcie swoich wniosków o zawieszenie postępowania podniosła ona, że potrzebuje dostępu do swoich pomieszczeń, akt sprawy i zasobów finansowych oraz że syndyk nie współpracował w celu zapewnienia jej skutecznej reprezentacji, pomimo wyroku z dnia 5 listopada 2019 r., EBC i in./Trasta Komerčbanka i in. (C-663/17 P, C-665/17 P i C-669/17 P, EU:C:2019:923).
- 68 Chociaż Sąd nie jest zobowiązany do przedstawienia powodów, dla których postanowił zawiesić postępowanie na podstawie art. 69 lit. c) lub d) regulaminu postępowania, w drodze wyjątku uważa on za stosowne wskazanie następujących kwestii.
- 69 Decyzja o zawieszeniu postępowania na podstawie art. 69 lit. c) lub d) regulaminu postępowania przed Sądem należy do kompetencji uznaniowych Sądu (zob. podobnie postanowienia: z dnia 20 października 2011 r., DTL/OHIM, C-67/11 P, niepublikowane, EU:C:2011:683, pkt 32, 33; z dnia 15 października 2012 r., Internationaler Hilfsfonds/Komisja, C-554/11 P, niepublikowane, EU:C:2012:629, pkt 37; z dnia 17 stycznia 2018 r., Josel/EUIPO, C-536/17 P, niepublikowane, EU:C:2018:14, pkt 5).
- 70 W niniejszej sprawie w dniu 28 kwietnia 2020 r. postępowanie zostało zawieszono do czasu ogłoszenia orzeczenia Sądu w sprawie T-50/20, w której skarżąca wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji EBC z dnia 19 listopada 2019 r. odmawiającej nakazania syndykowi udzielenia adwokatowi umocowanemu przez zarząd skarżącej dostępu do jej pomieszczeń, posiadanych przez nią informacji oraz jej pracowników i zasobów.
- 71 Postanowieniem z dnia 12 marca 2021 r., PNB Banka/EBC (T-50/20, EU:T:2021:141) Sąd oddalił skargę skarżącej. Uznał on w szczególności, że EBC jest oczywiście niewłaściwy do uwzględnienia wniosku zarządu skarżącej o nakazanie syndykowi udzielenia adwokatowi umocowanemu przez zarząd dostępu do pomieszczeń, informacji, pracowników i zasobów skarżącej (pkt 73). Stwierdził on również, że decyzje wydane przez organy krajowe w ramach postępowania upadłościowego, takiego jak to, którego skarżąca jest przedmiotem, w odpowiedzi na ewentualny wniosek o udzielenie dostępu do dokumentów, pomieszczeń, pracowników lub zasobów danej instytucji kredytowej, podlegają co do zasady kontroli sądów krajowych, które mogą w razie potrzeby zwrócić się do Trybunału z pytaniami prejudycjalnymi na podstawie art. 267 TFUE, w przypadku gdyby napotkały one trudności w wykładni lub stosowaniu prawa Unii (pkt 72).
- 72 Należy również zauważyć, że pomimo między innymi zawieszenia postępowania w okresie od dnia 28 kwietnia 2020 r. do dnia 12 marca 2021 r. skarżąca nie wykazała ani nawet nie twierdziła w tym w swym wniosku o zawieszenie postępowania z dnia 28 czerwca 2021 r., że wszczęła postępowanie sądowe przeciwko syndykowi, któremu zarzuca ona jednak przed Sądem pozbawienie umocowanego przez jej zarząd adwokata dostępu do jej pomieszczeń, informacji, pracowników i zasobów od końca 2019 r.
- 73 Po przedstawieniu wymiany z syndykiem korespondencji i wiadomości elektronicznych, która miała miejsce w dniach 12 i 16 września 2019 r., a także w listopadzie 2019 r., skarżąca ograniczyła się do wskazania we wniosku o zawieszenie postępowania złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 28 kwietnia 2021 r., że „intensyfikuje starania” wobec syndyka i sądów łotewskich, nie przedstawiając wyjaśnień co do charakteru tych starań.

- 74 Ponadto z orzeczenia Rigas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa (sądu rejonowego dla dzielnicy Vidzeme miasta Rygi) z dnia 12 września 2019 r., o którym mowa w pkt 46 powyżej, nie wynika, by skarżąca nie mogła wytoczyć ewentualnego powództwa przed sądem łotewskim przeciwko syndykowi. Nie dość, że orzeczenie to wskazuje, iż nie wyłącza się możliwości złożenia odrębnego wniosku przez zarząd skarżącej odnośnie do praw do reprezentacji w zakresie szczególnych zadań, to ponadto wyrok z dnia 5 listopada 2019 r., EBC i in./Trasta Komerbanka i in. (C-663/17 P, C-665/17 P i C-669/17 P, EU:C:2019:923), który został przywołany przez skarżącą na poparcie argumentu, iż syndyk nie współpracował w satysfakcjonujący sposób w celu zapewnienia jej skutecznej reprezentacji, jest późniejszy od tego orzeczenia, a tym samym skarżąca mogła a priori powołać się na wspomniany wyrok jako nową okoliczność przed sądem krajowym.
- 75 W konsekwencji Sąd uważa, że nie należy zawieszać ponownie postępowania.

C. W przedmiocie ustnego etapu postępowania

- 76 Stosownie do art. 106 regulaminu postępowania:

„1. Postępowanie przed Sądem obejmuje, w ramach etapu ustnego, rozprawę wyznaczaną z urzędu lub na wniosek strony głównej.

2. Wniosek o przeprowadzenie rozprawy złożony przez stronę główną wskazuje powody, dla których wnosi ona o przedstawienie swojego stanowiska ustnie [...].

3. W braku wniosku, o którym mowa w § 2, Sąd, jeżeli uzna, że akta sprawy wystarczająco wyjaśniają okoliczności zawisłej przed nim sprawy, może zdecydować o wydaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi z pominięciem ustnego etapu postępowania [...].”

- 77 Z brzmienia art. 106 regulaminu postępowania wynika zatem, że w braku wniosku o wyznaczenie rozprawy wskazującego powody, dla których strona główna wnosi o wysłuchanie, Sąd może, jeśli uzna, że posiada wystarczającą wiedzę, orzec w przedmiocie skargi bez przeprowadzenia ustnego etapu postępowania.
- 78 Uzasadnienie projektu regulaminu postępowania z dnia 14 marca 2014 r., udostępnionego publicznie na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, potwierdza zresztą, że biorąc pod uwagę w szczególności wymogi prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości i ekonomii procesowej „Sąd może zwolnić się od przeprowadzenia rozprawy, jeżeli nie uważa jej za konieczną, chyba że jedna ze stron wystąpi z wnioskiem, wskazując powody, dla których wnosi o wysłuchanie”.
- 79 Praktyczne przepisy wykonawcze do regulaminu postępowania (zwane dalej „PPW”) stanowią w pkt 142, że strona główna, która zamierza przedstawić swoje stanowisko na rozprawie, składa w terminie trzech tygodni od doręczenia stronom powiadomienia o zamknięciu pisemnego etapu postępowania uzasadniony wniosek o przeprowadzenie rozprawy. Uzasadnienie to powinno opierać się na konkretnej ocenie użyteczności rozprawy dla strony, która wnosi o jej przeprowadzenie, i wskazywać elementy akt sprawy „lub” argumentacji, których pełniejsze rozwinięcie „lub” obalenie podczas rozprawy strona ta uznaje za konieczne. „Wskazane jest”, w celu ściślejszego ukierunkowania wymiany stanowisk na rozprawie, by uzasadnienie nie miało charakteru ogólnego i by nie ograniczało się, tytułem przykładu, do odniesienia się do znaczenia

sprawy. Punkt 143 PPW przewiduje, że w braku uzasadnionego wniosku przedstawionego przez stronę główną w wyznaczonym terminie Sąd może zdecydować o wydaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi z pominięciem ustnego etapu postępowania.

- 80 W ten sposób z art. 106 regulaminu postępowania, a także z pkt 142 i 143 PPW wynika zatem, że w braku wniosku o wyznaczenie rozprawy lub w braku pozbawionego uzasadnienia wniosku o wyznaczenie rozprawy Sąd może orzec w przedmiocie skargi bez przeprowadzenia ustnego etapu postępowania, jeżeli uzna, że akta sprawy wystarczająco wyjaśniają okoliczności zawisłej przed nim sprawy.
- 81 W niniejszej sprawie skarżąca w piśmie z dnia 29 listopada 2021 r. zajęła stanowisko w przedmiocie przeprowadzenia rozprawy:
- „1. Potwierdzam, że z przyczyn, które szczegółowo wyjaśniłem, nie ma obecnie żadnej skutecznej reprezentacji [skarżącej]. Jedyne w celu dochowania obowiązującego terminu pragnę zwrócić się do Trybunału z wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy. Należy jednak najpierw przywrócić skuteczną reprezentację [skarżącej].
2. W obecnych okolicznościach przygotowanie się do rozprawy lub uczestniczenie w niej nie są możliwe”.
- 82 Ze wspomnianego pisma z dnia 29 listopada 2021 r. wynika, że złożony przez skarżącą wniosek o przeprowadzenie rozprawy jest pozbawiony uzasadnienia. Wniosek ten nie wskazuje bowiem żadnego powodu, dla którego skarżąca chciałaby zostać wysłuchana.
- 83 Co więcej, w piśmie z dnia 25 października 2021 r. informującym strony główne o zamknięciu pisemnego etapu postępowania sekretariat Sądu przypomniał przepisy art. 106 ust. 2 regulaminu postępowania oraz pkt 142 PPW i zwrócił uwagę stron głównych na fakt, że w kontekście kryzysu sanitarnego uzasadnienie powinno spełniać wymogi wspomnianego pkt 142 PPW.
- 84 Prawdą jest, że skarżąca podniosła we wniosku o przeprowadzenie rozprawy, iż uważa się za pozbawioną skutecznej reprezentacji.
- 85 Nawet przy założeniu, że skarżąca próbuje w ten sposób uzasadnić w sposób dorozumiany brak uzasadnienia wniosku o przeprowadzenie rozprawy, co jednak nie wynika z tego wniosku, należy uznać, że jej argumentacja dotycząca braku skutecznej reprezentacji nie może zostać uznana za umotywowanie braku uzasadnienia tego wniosku. W szczególności okoliczność, że skarżąca została pozbawiona skutecznej reprezentacji w przedstawiony przez nią sposób, w żaden sposób nie uniemożliwiła jej przedstawienia konkretnych dowodów na poparcie wniosku o przeprowadzenie rozprawy.
- 86 W konsekwencji, biorąc pod uwagę, że skarżąca nie przedstawiła żadnego uzasadnienia we wniosku o przeprowadzenie rozprawy, podczas gdy obowiązek uzasadnienia tego ostatniego został jej wyraźnie przypomniany przez sekretariat Sądu, należy uznać, że wspomniany wniosek o przeprowadzenie rozprawy nie spełnia wymogów art. 106 § 2 regulaminu postępowania.
- 87 W tych okolicznościach Sąd, uznając, że akta sprawy wystarczająco wyjaśniają okoliczności zawisłej przed nim sprawy, postanawia orzec w przedmiocie skargi bez przeprowadzenia ustnego etapu postępowania, zgodnie z art. 106 ust. 3 regulaminu postępowania.

D. Co do istoty

1. W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na tym, że okres oceny upłynął przed wydaniem zaskarżonej decyzji

- 88 Skarżąca utrzymuje, że okres oceny przewidziany w art. 22 ust. 2 dyrektywy 2013/36 upłynął przed wydaniem zaskarżonej decyzji. Tymczasem planowane nabycie uważa się za zatwierdzone, jeżeli organ nadzorczy nie sprzeciwił się temu przed upływem tego okresu, zgodnie z art. 22 ust. 6 tej dyrektywy, a więc w dniu wydania zaskarżonej decyzji EBC nie mógł sprzeciwić się planowanemu nabyciu.
- 89 Skarżąca podnosi, że w chwili wysłania wiadomości elektronicznej komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych z dnia 25 października 2018 r. wszystkie warunki do tego, aby okres oceny rozpoczął swój bieg, były spełnione. Bieg ten miałby się rozpocząć najpóźniej w dniu 29 października 2018 r., czyli dwa dni robocze po otrzymaniu wspomnianej wiadomości elektronicznej. W wiadomości tej, a następnie w piśmie z dnia 30 października 2018 r., komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych przyznała bowiem, że otrzymała zgłoszenie planowanego nabycia oraz wszystkie wymagane dokumenty. Skarżąca dodaje, że o ile prawdą jest, iż w wiadomości elektronicznej z dnia 25 października 2018 r., a następnie w piśmie z dnia 30 października 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych wyraziła odmienne podejście od procedury i terminów przewidzianych w art. 22 dyrektywy 2013/36, które zdaniem komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych zostało jej narzucone przez EBC, o tyle argument ten jest pozbawiony znaczenia.
- 90 EBC kwestionuje argumentację skarżącej.
- 91 Zgodnie z art. 22 ust. 1, 2 i 6 dyrektywy 2013/36

„1. Państwa członkowskie wymagają, by każda osoba fizyczna lub prawna bądź grupa takich osób działających w porozumieniu (zwana dalej »potencjalnym nabywcą«), która postanowiła nabyć, bezpośrednio lub pośrednio, znaczny pakiet akcji instytucji kredytowej lub zwiększyć, bezpośrednio lub pośrednio, taki znaczny pakiet akcji instytucji kredytowej, w wyniku czego udział posiadanych praw głosu lub posiadanego kapitału osiągnie bądź przekroczy 20%, 30% lub 50% albo instytucja kredytowa stanie się jednostką zależną w stosunku do tej osoby (operacja zwana dalej »planowanym nabyciem«), uprzednio poinformowała w formie pisemnej organy właściwe dla instytucji kredytowej, w której zamierza ona nabyć lub zwiększyć znaczny pakiet akcji, o wielkości tego pakietu oraz przekazała odpowiednie informacje, określone zgodnie z art. 23 ust. 4 [tej dyrektywy] [...].

2. Właściwe organy wystosowują do potencjalnego nabywcy pisemne potwierdzenie odbioru powiadomienia zgodnie z ust. 1 lub dodatkowych informacji zgodnie z ust. 3 bezzwłocznie, nie później niż w ciągu dwóch dni roboczych od ich otrzymania.

Właściwe organy przeprowadzają ocenę, o której mowa w art. 23 ust. 1 [tej dyrektywy] (zwaną dalej »oceną«), w terminie nie dłuższym niż 60 dni roboczych od dnia pisemnego potwierdzenia odbioru powiadomienia i wszystkich dokumentów, których załączenia do powiadomienia wymaga państwo członkowskie na podstawie wykazu określonego w art. 23 ust. 4 [tej dyrektywy] (który to okres zwany jest dalej »okresem oceny«).

Właściwe organy powiadamiają potencjalnego nabywcę o terminie, w którym upływa okres oceny, w chwili potwierdzenia odbioru.

[...]

6. Jeśli przed upływem okresu na dokonanie oceny właściwy organ nie wyrazi na piśmie sprzeciwu wobec planowanego nabycia, uznaje się, że planowane nabycie zostało zatwierdzone”.

- 92 W myśl art. 23 ust. 4 dyrektywy 2013/36 „[p]aństwa członkowskie publikują wykaz informacji, które są niezbędne do przeprowadzenia oceny oraz które muszą zostać przekazane właściwym organom w chwili powiadomienia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 [tej dyrektywy] [...]”.
- 93 Artykuły 22 i 23 dyrektywy 2013/36 zostały transponowane przez art. 28 i 29 łotewskiej ustawy o instytucjach kredytowych, doprecyzowanych przez rozporządzenie 192 komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych z dnia 28 listopada 2017 r., zatytułowane „Wykaz informacji wymaganych do powiadomienia o nabyciu lub zwiększeniu znacznego pakietu akcji oraz zasady ogólne i postępowanie mające zastosowanie do oceny powiadomienia” (zwane dalej „rozporządzeniem 192”).
- 94 Artykuł 28 rozporządzenia 192 przewiduje, że potwierdzenie odbioru powiadomienia o planowanym nabyciu wskazuje w szczególności, że powiadomienie to uznaje się za kompletne
- 95 Wspólne wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB), Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) dotyczące oceny ostrożnościowej przejęć i zwiększeń znacznych pakietów akcji w sektorach finansowych, opublikowane w dniu 20 grudnia 2016 r. (JC/GL/2016/01, zwane dalej „wspólnymi wytycznymi”), zawierają również wyjaśnienia dotyczące powiadomienia. Zarówno EBC, jak i komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych wskazały, iż przestrzegały tych wytycznych, zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. 2010, L 331, s. 12). Zgodnie z pkt 9.1 zdanie drugie wspomnianych wytycznych zgłoszenie uznaje się za kompletne, jeżeli zawiera ono wszystkie informacje ujęte w wykazie opublikowanym zgodnie ze stosownymi przepisami prawa dla celów przeprowadzenia oceny ostrożnościowej przez docelowy organ nadzoru. Zdanie trzecie pkt 9.1 wskazuje, że potwierdzenie odbioru powinno stanowić jedynie czynność proceduralną w zakresie formalnej kompletności zgłoszenia, rozpoczynającą okres 60 dni roboczych na dokonanie oceny ostrożnościowej, i nie obejmuje ono kontroli merytorycznej udostępnionej dokumentacji dokonanej przez organ nadzoru nad bankiem docelowym.
- 96 W niniejszej sprawie komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych potwierdziła otrzymanie powiadomienia o planowanym nabyciu zgodnie z art. 22 ust. 2 dyrektywy 2013/36, transponowanym do prawa łotewskiego, pismem z dnia 23 listopada 2018 r. W piśmie tym wskazano w szczególności, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 192, że powiadomienie jest kompletne.

- 97 Skarżąca niesłusznie podnosi, że przed dniem 23 listopada 2018 r., w wiadomości elektronicznej z dnia 25 października 2018 r. i w piśmie z dnia 30 października 2018 r., komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych przyznała, że otrzymała zgłoszenie wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami.
- 98 Przeciwnie, po pierwsze, we wspomnianej wiadomości elektronicznej z dnia 25 października 2018 r., o której mowa w omawianym piśmie z dnia 30 października 2018 r., komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych poinformowała skarżącą, że EBC był w trakcie sprawdzania, czy powiadomienie było kompletne. Po drugie, w piśmie z dnia 30 października 2018 r. poinformowała ona skarżącą, że przedłożone sprawozdania były niekompletne i że postępowanie w sprawie oceny nie zostało rozpoczęte. Dodała, że powiadomi skarżącą w odrębnym piśmie o brakujących informacjach. W dniu 31 października 2018 r. przekazała skarżącej wykaz wspomnianych informacji.
- 99 W konsekwencji ani wiadomość elektroniczna z dnia 25 października 2018 r., ani pismo komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych z dnia 30 października 2018 r. nie stanowiły potwierdzenia odbioru powiadomienia w rozumieniu transponowanego do prawa łotewskiego art. 22 ust. 2 dyrektywy 2013/36.
- 100 Ponadto skarżąca nie twierdzi, że informacje, których zażądała komisja ds. finansowych i kapitałowych w piśmie z dnia 31 października 2018 r., nie były konieczne do dokonania oceny i nie musiały zostać przekazane komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych w chwili powiadamiania z transponowanymi do prawa łotewskiego zgodnie z art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 4 dyrektywy 2013/36. W szczególności nie wskazuje ona, że informacje te nie zostały wymienione w rozporządzeniu 192, które ustanawia wykaz informacji niezbędnych do dokonania oceny i które należy przekazać właściwym organom w chwili składania powiadomienia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 dyrektywy 2013/36 oraz w załącznikach do tego rozporządzenia.
- 101 Tytułem uzupełnienia należy zauważyć, że EBC podnosi, co nie zostało zakwestionowane, że w planie biznesowym przedstawionym w dniu 19 października 2018 r. brakowało niektórych informacji wymaganych zgodnie z załącznikiem 9 do rozporządzenia 192, a mianowicie, po pierwsze, planu realizacji celu planowanego nabycia, po drugie, wyników finansowych przewidzianych na kolejne trzy lata (na szczeblu indywidualnym i skonsolidowanym), po trzecie, składu zarządu, składu rady nadzorczej i jej obowiązków, jak również składu głównych komitetów finansowych instytucji finansowej utworzonych przez zarząd lub radę nadzorczą, w tym informacji dotyczących osób, które zarządzały lub będą zarządzać instytucją finansową i jej komitetami.
- 102 W konsekwencji skarżąca nie może zasadnie twierdzić, że od dnia 25 października 2018 r. spełnione były przesłanki rozpoczęcia biegu okresu oceny.
- 103 Tym samym należy oddalić zarzut pierwszy jako bezzasadny.

2. W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia procedury przewidzianej w art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013 i w art. 85–87 rozporządzenia nr 468/2014

- 104 Skarżąca twierdzi, że komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych oraz EBC nie przestrzegały obowiązkowych w niniejszej sprawie zasad procedury przewidzianych w art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013 i w art. 85–87 rozporządzenia UE nr 468/2014 EBC z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego ramy współpracy pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a właściwymi

organami krajowymi oraz wyznaczonymi organami krajowymi w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (Dz.U. 2014, L 141, s. 1), ponieważ komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych nie przedstawiła żadnego projektu decyzji.

105 Skarżąca podnosi również, że zaskarżona decyzja jest dotknięta uchybieniem proceduralnym, ponieważ wymogi regulacyjne w zakresie funduszy własnych, na których została oparta, zostały określone dopiero w piśmie otrzymanym w dniu 1 marca 2019 r., długo po powiadomieniu o planowanym nabyciu, w chwili gdy skarżąca nie miała już możliwości zmiany tego powiadomienia. Ponadto EBC nie wziął pod uwagę okoliczności, że specyficzne wymogi ustalone przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych zostały zakwestionowane przez skarżącą i stanowiły przedmiot oceny.

106 EBC kwestionuje argumentację skarżącej.

107 Zgodnie z art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013

„1. Bez uszczerbku dla wyłączeń przewidzianych w art. 4 ust. 1 lit. c) [tego rozporządzenia] wszelkie powiadomienia o nabyciu znacznego pakietu akcji instytucji kredytowej mającej siedzibę w uczestniczącym państwie członkowskim lub wszelkie powiązane z tym informacje przekazuje się właściwym organom krajowym państwa członkowskiego, w którym dana instytucja kredytowa ma siedzibę, zgodnie z wymogami określonymi w stosownym prawie krajowym na podstawie aktów, o których mowa w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy [tego rozporządzenia].

2. Właściwe organy krajowe oceniają proponowane nabycie i przekazują EBC powiadomienie wraz z wnioskiem dotyczącym decyzji w sprawie sprzeciwu wobec nabycia lub braku takiego sprzeciwu, w oparciu o kryteria określone w aktach, o których mowa w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy [tego rozporządzenia], co najmniej dziesięć dni roboczych przed upływem stosownego okresu oceny określonego w stosownym unijnym prawie, a także udzielają EBC pomocy zgodnie z art. 6 [tego rozporządzenia].

3. EBC podejmuje decyzję na temat wyrażenia sprzeciwu wobec nabycia na podstawie kryteriów oceny określonych w stosownym unijnym prawie oraz zgodnie z procedurą i z zachowaniem okresów oceny w nim przewidzianych”.

108 W pierwszej kolejności, w zakresie, w jakim skarżąca podnosi, że zaskarżona decyzja jest sprzeczna z art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013 i z art. 85–87 rozporządzenia nr 468/2014, ponieważ komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych nie przedstawiła EBC propozycji decyzji, należy stwierdzić, że argument ten nie znajduje oparcia w faktach. Jak wynika z pkt 1.3 i 2.1 zaskarżonej decyzji, w dniu 1 marca 2019 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych przedstawiła EBC propozycję decyzji, która została przedstawiona Sądowi.

109 W drugiej kolejności skarżąca powołuje się na uchybienie proceduralne polegające na tym, że EBC oparł się na wymogach regulacyjnych w zakresie funduszy własnych, które zostały ustalone przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych dopiero w piśmie, które skarżąca, jak twierdzi, otrzymała w dniu 1 marca 2019 r., to jest po zgłoszeniu planowanego nabycia.

110 W tym względzie należy stwierdzić, że ani art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013, ani art. 85–87 rozporządzenia nr 468/2014, na które powołuje się skarżąca, nie stoją na przeszkodzie temu, by EBC oparł się na zdarzeniu następującym po powiadomieniu o planowanym nabyciu. Na poparcie swojej argumentacji skarżąca nie powołuje się na żaden inny przepis lub zasadę.

- 111 W konsekwencji w zakresie, w jakim EBC oparł się na regulacyjnych wymogach w zakresie funduszy własnych ustalonych przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych ustalonych po powiadomieniu, procedura nie jest w świetle przepisów przywołanych przez skarżącą obciążona naruszeniem.
- 112 Ponadto, jak słusznie podnosi EBC, z przepisów art. 23 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2013/36, transponowanych do prawa łotewskiego przed zgłoszeniem planowanego nabycia, wynika, że właściwe organy powinny ocenić, czy instytucja kredytowa będzie miała zdolność do przestrzegania i dalszego spełniania wymogów ostrożnościowych.
- 113 Punkt 13.4 wspólnych wytycznych wskazuje ponadto, że organ nadzoru nad bankiem docelowym powinien ocenić zdolność tego banku do przestrzegania w dniu planowanego nabycia i do dalszego przestrzegania „po nabyciu” wszystkich wymogów ostrożnościowych.
- 114 Z art. 23 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2013/36 wynika, że, jak słusznie podnosi EBC, właściwe organy powinny dokonać perspektywicznej oceny przestrzegania wymogów ostrożnościowych przez daną instytucję kredytową.
- 115 W konsekwencji EBC miał prawo wziąć pod uwagę w pkt 2.3.1 zaskarżonej decyzji całkowity wymóg kapitałowy SREP z 2019 r., który został ustalony przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych w piśmie, które skarżąca, jak twierdzi, otrzymała w dniu 1 marca 2019 r., przy ocenie, czy nowa grupa wiąże się z ryzykiem nieprzestrzegania regulacyjnych wymogów w zakresie funduszy własnych, którym zostałaby poddana.
- 116 Należy ponadto wyjaśnić, że w celu dokonania oceny zdolności nowej grupy do przestrzegania wymogów ostrożnościowych EBC oparł się w pkt 2.3.1 zaskarżonej decyzji nie tylko na wymogu całkowitego kapitału SREP z 2019 r., lecz również na całkowitym wymogu kapitałowym SREP, który miał zastosowanie do skarżącej w 2018 r. Tym samym, bez uwzględnienia całkowitego wymogu kapitałowego SREP z 2019 r., zgodnie ze scenariuszem podstawowym całkowity współczynnik funduszy własnych nowej grupy przewidziany na koniec 2019 r. wynosił jedynie 12,91%, czyli był na poziomie niższym niż OCR, który musiał być przestrzegany przez skarżącą w 2018 r. (13,55%).
- 117 Wreszcie w zakresie, w jakim skarżąca wskazuje, że wymogi określone przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych w dziedzinie funduszy własnych zostały zakwestionowane, należy stwierdzić, jak słusznie wskazuje EBC, że postępowanie sądowe przed sądami łotewskimi nie ma skutku zawieszającego i nie stoi na przeszkodzie temu, by EBC oparł się częściowo na całkowitym wymogu kapitałowym SREP z 2019 r.
- 118 W trzeciej kolejności, nawet przy założeniu, że jak twierdzi EBC, można by uznać, iż skarżąca podniosła na poparcie zarzutu drugiego argument, zgodnie z którym EBC nieprawidłowo przystąpił do postępowania przed przekazaniem przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych propozycji decyzji – co nie miało miejsca – argument ten należy oddalić.
- 119 W rzeczywistości bowiem wówczas, gdy prawodawca Unii decyduje się na postępowanie administracyjne, które przewiduje przyjęcie przez organy krajowe aktów przygotowawczych do ostatecznej decyzji instytucji Unii, która wywołuje skutki prawne i może być niekorzystna, dąży on tym samym do ustanowienia między ową instytucją a tymi organami krajowymi szczególnego mechanizmu współpracy, który opiera się na wyłącznej kompetencji decyzyjnej instytucji Unii (wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, pkt 48).

- 120 Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 1024/2013 w związku z art. 15 ust. 3 tego rozporządzenia i w związku z art. 87 rozporządzenia nr 468/2014 EBC ma wyłączną kompetencję do wydania decyzji w sprawie zezwolenia na planowane nabycie po przeprowadzeniu postępowania przewidzianego w szczególności w art. 15 rozporządzenia nr 1024/2013 oraz w artykułach 85 i 86 rozporządzenia nr 468/2014 (wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, pkt 54).
- 121 W ramach stosunków uregulowanych wedle zasady lojalnej współpracy na podstawie art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 1024/2013 rola organów krajowych polega, jak wynika z tego przepisu, z art. 15 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia oraz z art. 85 i 86 rozporządzenia nr 468/2014, na rejestrowaniu wniosków o udzielenie zezwolenia i na wspomaganiu EBC, który jest jedynym podmiotem uprawnionym do podejmowania decyzji, w szczególności poprzez dostarczanie mu wszelkich informacji koniecznych do realizacji jego zadań, badanie owych wniosków, a następnie przekazanie EBC projektu decyzji, który nie jest dla tego ostatniego wiążący i którego doręczenie wnioskodawcy nie zostało ponadto przewidziane przez prawo Unii (wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, pkt 55).
- 122 Z uwagi na szczególny mechanizm współpracy, który prawodawca Unii zamierzał ustanowić między EBC a właściwym organem krajowym w celu rozpatrywania wniosków o wydanie zezwolenia przed każdym nabyciem lub zwiększeniem znacznego pakietu akcji, EBC może interweniować w postępowaniu przed przekazaniem przez organ krajowy projektu decyzji, o którym mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 1024/2013, nawet już na początku postępowania (zob. podobnie opinia rzecznika generalnego M. Camposa Sáncheza-Bordony w sprawie Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:502, pkt 91, 95, 98, 101).
- 123 Artykuł 85 ust. 1 rozporządzenia nr 468/2014 przewiduje ponadto, iż właściwy organ krajowy, który otrzymał powiadomienie o zamiarze nabycia znacznego pakietu akcji instytucji kredytowej w danym uczestniczącym państwie członkowskim, powiadamia o tym EBC „nie później” niż pięć dni roboczych od potwierdzenia odbioru powiadomienia zgodnie z art. 22 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE.
- 124 Tym samym należy zarzut drugi oddalić jako bezzasadny.

3. W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego przeinaczenia istotnych okoliczności faktycznych

- 125 W niniejszej sprawie należy zbadać zarzut szósty, dotyczący przeinaczenia istotnych okoliczności faktycznych, bezpośrednio po zarzutach pierwszym i drugim, dotyczących naruszenia zasad proceduralnych, a przed zarzutem trzecim, dotyczącym naruszenia art. 23 dyrektywy 2013/36.
- 126 W ramach zarzutu szóstego skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja została oparta na błędnej ocenie stanu faktycznego. Zaskarżona decyzja nie uwzględnia faktu, że planowane nabycie pociąga za sobą znaczny wkład CR w kapitał skarżącej, podczas gdy miałyby tu chodzić o istotny fakt.
- 127 EBC kwestionuje argumentację skarżącą.
- 128 Należy uznać, że w ramach zarzutu szóstego skarżąca podniosła zarzut dotyczący tego, iż EBC popełnił błąd w ocenie okoliczności faktycznych w odniesieniu do wkładu kapitałowego skarżączej spowodowanego planowanym nabyciem.

- 129 Zarzut ten nie znajduje oparcia w faktach.
- 130 Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, EBC słusznie uwzględnił okoliczność, że planowane nabycie pociąga za sobą „wkład kapitałowy” na rzecz skarżącej. Wyjaśnił on, że ów „wkład kapitałowy” wynikał z porozumienia o wymianie akcji między CR a niektórymi akcjonariuszami banku docelowego. Uznał on, że ów „wkład kapitałowy” nie pozwala na wyciągnięcie wniosku co do woli CR, aby w przyszłości udzielać dodatkowego wsparcia, a przede wszystkim nie podważa to konieczności oceny solidności finansowej wszystkich potencjalnych nabywców. Uznał on, że ów „wkład kapitałowy” miałby pozytywny wpływ na współczynniki funduszy własnych skarżącej zgodnie z jego aktualnym granicami. Stwierdził on jednak, że pomimo tego skutku nie można było uznać skarżącej za stabilną finansowo ze względu na jej słabości finansowe, a mianowicie: jej ujemną rentowność, wysoki poziom nieoprocentowanych pożyczek oraz przekroczenie granic ekspozycji na duże ryzyko. Uznał ona również, że pomimo tego pozytywnego skutku nie wykazano zdolności nowej grupy do przestrzegania wymogów ostrożnościowych (odpowiedź na uwagi, s. 5–7).
- 131 Okoliczność, że wzmianka o tym „wkładzie kapitałowym” znajduje się w odpowiedzi na uwagi, jest bez znaczenia, ponieważ została ona załączona do zaskarżonej decyzji i powinna zostać uznana za integralną część wspomnianej decyzji.
- 132 W konsekwencji, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, EBC wziął pod uwagę okoliczność, że planowane nabycie pociąga za sobą „wkład kapitałowy” na rzecz skarżącej, z powodów, które zresztą nie są obarczone niedokładnością.
- 133 Należy zatem oddalić zarzut szósty jako bezzasadny.

4. W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego błędnej wykładni i zastosowania kryteriów oceny określonych w art. 23 dyrektywy 2013/36/UE

- 134 W pierwszej kolejności skarżąca twierdzi, że EBC nie dochował wymogu istnienia uzasadnionych powodów, o których mowa w art. 23 dyrektywy 2013/36. Uważa ona, że nabycie może być przedmiotem sprzeciwu tylko wtedy, gdy ma ono istotny negatywny skutek w porównaniu do sytuacji, w której nie doszłoby do planowanego nabycia. Wspólne wytyczne wskazują, że „planowane nabycie nie powinno stanowić przeszkody dla przestrzegania wymogów ostrożnościowych przez docelowy bank”. Tymczasem EBC sprzeciwił się planowanemu nabyciu w niniejszej sprawie ze względu na to, że poprawa wynikająca z tego nabycia była niewystarczająca. Stanowisko EBC prowadziłoby do tego, że planowane nabycie nie mogłoby zostać zrealizowane, nawet gdyby jego skutki były pozytywne na płaszczyźnie regulacyjnej.
- 135 W drugiej kolejności, jeżeli chodzi o kryterium solidności finansowej, skarżąca podnosi, że w odniesieniu do zdolności potencjalnego nabywcy do utrzymania solidnej struktury finansowej w najbliższej przyszłości EBC nie stwierdza, że planowane nabycie miałoby istotny negatywny skutek. Wyjaśnia ona, że z punktu widzenia wymogów w zakresie funduszy własnych nabycie to pociągnęłoby za sobą poprawę nawet w najgorszym scenariuszu. EBC nie porównuje planowanego nabycia ze scenariuszem, w którym oba banki nie mają zezwolenia na utworzenie nowej grupy.
- 136 Jeżeli chodzi o poważne wątpliwości co do rzeczywistej woli potencjalnych nabywców pośrednich, aby wspierać w razie potrzeby bank docelowy, skarżąca uważa, że EBC niesłusznie zarzuca potencjalnym nabywcom pośrednim zobowiązanie się do wspierania nowej grupy w przypadku

kryzysu. EBC niesłusznie skrytykował w odpowiedzi na uwagi fakt, że CR oczekiwała zaprzestania wszelkiego arbitralnego i dyskryminującego traktowania ze strony organów łotewskich. Nie wykazał on, że okoliczności ujawnione przez CR, a mianowicie to, że A wezwał go do zapłaty łapówek i wywierał naciski w celu uzyskania ich zapłaty w celu uniknięcia dyskryminującego traktowania, były nieprawidłowe. W nieuzasadniony sposób skrytykował on fakt, że niektóre oświadczenia dotyczące zamiaru wspierania banku były opatrzone wzmianką „jeśli okaże się to konieczne”.

- 137 Skarżąca podnosi, że istnieje sprzeczność między podnoszonymi wątpliwościami co do zamiaru wspierania banku docelowego i faktem, że planowane nabycie stanowi z punktu widzenia skarżącej wkład kapitałowy w wysokości co najmniej 10 mln EUR. Około 40% tego nabycia miałyby być finansowane przez CR.
- 138 Skarżąca dodaje, że zaskarżona decyzja opiera się na błędnej interpretacji kryterium solidności finansowej. EBC niesłusznie oparł się na istnieniu ogólnego obowiązku finansowania w tym znaczeniu, że domniemywa się, iż nabywca posiada zdolność i wolę zaspokojenia, dzięki swoim funduszom własnym, wszystkich potrzeb finansowych, z którymi dana instytucja kredytowa może spotkać się w przyszłości. Właściwą wykładnią kryterium solidności finansowej byłaby bardziej zawężająca wykładnia solidnej sytuacji finansowej, która nie może prowadzić do problematycznego zachowania.
- 139 W trzeciej kolejności, w odniesieniu do kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych, skarżąca uważa, że zaskarżona decyzja opiera się na błędnej interpretacji i błędnym zastosowaniu tego drugiego kryterium. EBC nie sformułował wniosku o negatywnym skutku planowanego nabycia, czy to dla banku docelowego, czy dla skarżącej. Tym samym sprzeciwia się on środkowi, którego skutki są pozytywne.
- 140 W czwartej i ostatniej kolejności skarżąca uważa, że zaskarżona decyzja jest oparta na błędnej wykładni art. 23 dyrektywy 2013/36, ponieważ kryteria oceny są uważane za wymogi materialne, których przesłanki muszą zostać spełnione kumulatywnie. EBC powinien był ustalić w ramach całościowej oceny uwzględniającej wszystkie kryteria oceny rozpatrywane łącznie, czy istniało poważne ryzyko, że nie zostanie zapewnione prawidłowe i ostrożne zarządzanie instytucją kredytową.
- 141 EBC i Komisja kwestionują argumentację skarżącej.
- 142 Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 dyrektywy 2013/36:
- „1. W ramach oceny powiadomienia przewidzianego w art. 22 ust. 1 oraz informacji, o których mowa w art. 22 ust. 3 [tej dyrektywy], właściwe organy, dla zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, której akcje mają zostać nabyte, oraz mając na względzie prawdopodobny wpływ potencjalnego nabywcy na tę instytucję kredytową, oceniają odpowiedniość potencjalnego nabywcy oraz bezpieczeństwo finansowe planowanego nabycia na podstawie poniższych kryteriów:
- a) reputacja potencjalnego nabywcy;

- b) reputacja, wiedza, umiejętności i doświadczenie, zgodnie z art. 91 ust. 1 [tej dyrektywy], wszelkich członków organu zarządzającego oraz wszelkich członków kadry kierowniczej wyższego szczebla, którzy będą kierować działalnością instytucji kredytowej w wyniku planowanego nabycia;
- c) solidność finansowa potencjalnego nabywcy, w szczególności w odniesieniu do rodzaju działalności prowadzonej i planowanej przez instytucję kredytową, której akcje mają zostać nabyte;
- d) czy instytucja kredytowa będzie w stanie spełnić, jak również nadal spełniać w przyszłości, wymogi ostrożnościowe wynikające z [tej] dyrektywy oraz rozporządzenia (UE) nr 575/2013 [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2013, L 176, s. 1), a w stosownych przypadkach również z innych przepisów unijnych, w szczególności dyrektyw 2002/87/WE [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego i zmieniającej dyrektywę Rady 73/239/EWG, 79/267/EWG, 92/49/EWG, 92/96/EWG, 93/6/EWG i 93/22/EWG oraz dyrektywy 98/78/WE i 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. 2003, L 35, s. 1)] i 2009/110/WE [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniającej dyrektywę 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylającej dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. 2009, L 267, s. 7)], w tym czy struktura grupy, której będzie częścią, umożliwia sprawowanie skutecznego nadzoru, skuteczną wymianę informacji między właściwymi organami oraz podział obowiązków pomiędzy właściwymi organami;
- e) czy istnieją uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że w związku z planowanym nabyciem dokonuje się, dokonano lub usiłowano dokonać prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w rozumieniu art. 1 dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu [(Dz.U. 2005, L 309, s. 15)] lub że proponowane nabycie może zwiększyć takie ryzyko.

2. Właściwe organy mogą wyrazić sprzeciw wobec planowanego nabycia jedynie wówczas, gdy na podstawie kryteriów określonych w ust. 1 istnieją ku temu uzasadnione powody lub jeżeli informacje przekazane przez potencjalnego nabywcę są niekompletne”.

- 143 Przepisy art. 23 ust. 1 i 2 dyrektywy 2013/36 zostały transponowane do prawa łotewskiego przez art. 29 łotewskiej ustawy o instytucjach kredytowych i przez rozporządzenie 192.
- 144 Jak przyznają strony, EBC dysponuje szerokim zakresem uznania przy przyjmowaniu, tak jak w niniejszej sprawie, aktu dotyczącego nadzoru ostrożnościowego nad instytucją kredytową (zob. podobnie wyrok z dnia 8 maja 2019 r., Landeskreditbank Baden-Württemberg/EBC, C-450/17 P, EU:C:2019:372, pkt 86).
- 145 W tym względzie sąd Unii sprawuje zatem kontrolę nad oczywistym błędem w ocenie (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 11 grudnia 2018 r., Weiss i in., C-493/17, EU:C:2018:1000, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).

a) W przedmiocie kryterium solidności finansowej potencjalnego nabywcy

- 146 Skarżąca podnosi w pierwszej kolejności, że aby sprzeciwić się planowanemu nabyciu na podstawie kryterium solidności finansowej, EBC powinien był oprzeć się na istnieniu znaczącego negatywnego skutku planowanego nabycia w porównaniu z sytuacją, w której nie doszłoby do planowanego nabycia.
- 147 Jednakże ani z transponowanego do prawa łotewskiego art. 23 ust. 1 i 2 dyrektywy 2013/36, ani też ze wspólnych wytycznych nie wynika, że EBC jest zobowiązany wykazać taki skutek, aby sprzeciwić się planowanemu nabyciu na podstawie kryterium solidności finansowej. A fortiori, z przepisów tych nie wynika, że EBC jest zobowiązany do przeprowadzenia analizy alternatywnej sytuacji, w której nabycie to nie miałoby miejsca.
- 148 Przeciwnie, art. 51 rozporządzenia 192 definiuje solidność finansową potencjalnego nabywcy jako zdolność tego nabywcy do sfinansowania planowanego nabycia i do utrzymania w najbliższej przyszłości solidnej struktury finansowej w odniesieniu do niego samego, jak i banku docelowego, bez odnoszenia się do zarzutu sprzeciwu opartego na istotnym negatywnym skutku planowanego nabycia oraz bez wymagania analizy sytuacji, w której nabycie to nie miałoby miejsca.
- 149 O ile skarżąca powołuje się na pkt 13.1 wspólnych wytycznych, o tyle należy stwierdzić, że dotyczy on kryterium spełnienia wymogów ostrożnościowych przez bank docelowy, a nie kryterium solidności finansowej potencjalnego nabywcy.
- 150 W konsekwencji skarżąca nie ma podstaw, by twierdzić, że EBC naruszył art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36, sprzeciwiając się planowanemu nabyciu na podstawie kryterium solidności finansowej potencjalnego nabywcy bez wykazania istnienia znaczącego negatywnego skutku tego nabycia.
- 151 W drugiej kolejności skarżąca podnosi, że EBC niesłusznie oparł się na istnieniu ogólnego obowiązku finansowania, uznając, że aby można było zezwolić na planowane nabycie na podstawie kryterium solidności finansowej, potencjalny nabywca powinien mieć zdolność i wolę zaspokojenia dzięki swoim kapitałom własnym i w sposób nieograniczony wszystkich potrzeb finansowych, z którymi dana instytucja kredytowa może się skonfrontować w przyszłości.
- 152 Argument ten wynika z błędnego rozumienia zaskarżonej decyzji.
- 153 EBC uznał bowiem w pkt 2.2.1 i 2.2.2 tej decyzji, że ze względu na ich sytuację finansową potencjalni nabywcy nie byli w stanie udzielić wsparcia finansowego bankowi docelowemu, w przypadku gdy ze względu na plan biznesowy przedłożony EBC wsparcie takie byłoby prawdopodobnie konieczne.
- 154 Czyniąc to, EBC nie nałożył na potencjalnych nabywców nieograniczonego obowiązku finansowania, lecz ograniczył się do dokonania oceny, czy potencjalni nabywcy są wystarczająco solidni pod względem finansowym, aby zaspokoić potrzeby kapitałowe nowej grupy, które można było ocenić w świetle przekazanych przez nich informacji.
- 155 W konsekwencji należy oddalić argument skarżącej oparty na tym, że EBC niesłusznie oparł się na istnieniu ogólnego obowiązku finansowania przez potencjalnych nabywców.

- 156 W trzeciej kolejności należy stwierdzić, że skarżąca nie kwestionuje trudności finansowych, z którymi się borykała i które zostały ocenione przez EBC w pkt 2.2.1 zaskarżonej decyzji. W szczególności nie kwestionuje ona, po pierwsze, tego, że poniosła znaczne straty netto w ciągu dwóch poprzednich lat, po drugie, tego, że była narażona na wysokie ryzyko kredytowe, biorąc pod uwagę w szczególności wskaźnik nieoprocenowanych pożyczek w wysokości 47% w połowie 2018 r., po trzecie, tego, że jej współczynniki funduszy własnych były takie, iż stanowiły naruszenie OCR w 2018 r., po czwarte, tego, że nie uwzględniła ona limitów dużych ekspozycji na ryzyko w odniesieniu do kilku kontrahentów na poziomie grupy, i po piąte, tego, że nie uwzględniła ograniczeń dotyczących transakcji z podmiotami powiązаныmi w odniesieniu do CR.
- 157 Ponadto skarżąca nie kwestionuje również sytuacji finansowej potencjalnych nabywców pośrednich, która została oceniona przez EBC w pkt 2.2.2 zaskarżonej decyzji. W szczególności nie kwestionuje ona tego, że potencjalni nabywcy pośredni, a w szczególności CR, zadeklarowali niewielką kwotę środków finansowych, tak jak oszacował EBC. O ile skarżąca podkreśla, że planowane nabycie pociągnie za sobą poprawę jej sytuacji w dziedzinie funduszy własnych, o tyle nie kwestionuje ona tego, że poziom funduszy własnych nowej grupy nie jest odpowiedni, biorąc pod uwagę oczekiwany profil ryzyka wspomnianej grupy oraz to, że prawdopodobnie konieczne będą przyszłe wkłady kapitałowe.
- 158 W konsekwencji z uwagi na trudności finansowe, jakie napotkała skarżąca, niewielkie zasoby potencjalnych nabywców pośrednich oraz prawdopodobną konieczność dofinansowania kapitałowego nowej grupy EBC nie popełnił oczywistego błędu w ocenie, gdy uznał, że ani skarżąca, ani potencjalni nabywcy pośredni nie są w stanie udzielić koniecznego wsparcia finansowego bankowi docelowemu i nowej grupie.
- 159 W czwartej i ostatniej kolejności skarżąca kwestionuje zawartą w pkt 2.2.3 zaskarżonej decyzji ocenę EBC, zgodnie z którą istniały poważne wątpliwości co do woli potencjalnych nabywców pośrednich udzielania wsparcia bankowi docelowemu w razie potrzeby.
- 160 W tym względzie należy stwierdzić, jak podkreśla Komisja, że zawarte w pkt 2.2.1 i 2.2.2 zaskarżonej decyzji uzasadnienie dotyczące kondycji finansowej skarżącej i potencjalnych nabywców pośrednich samo w sobie może uzasadniać wniosek EBC, o którym mowa w pkt 2.2.4 tej decyzji, że potencjalni nabywcy nie mieli zdolności do utrzymania wystarczająco solidnej struktury finansowej banku docelowego i nowej grupy.
- 161 W konsekwencji argument skarżącej skierowany przeciwko uzupełniającej podstawie uzasadniającej zawartej w pkt 2.2.3 zaskarżonej decyzji należy oddalić jako nieistotny dla sprawy.
- 162 Ponadto należy stwierdzić, że aby dojść do wniosku, iż istniały poważne wątpliwości co do woli potencjalnych nabywców pośrednich, aby udzielić w razie potrzeby wsparcia bankowi docelowemu, EBC oparł się na braku stanowczego i nieodwołalnego zobowiązania do takiego wsparcia. W tym względzie z odpowiedzi na uwagi wynika, że EBC oparł się na oświadczeniu CR z dnia 17 października 2018 r. oraz na piśmie tego ostatniego z dnia 12 lutego 2019 r. EBC wziął również pod uwagę istotny brak wsparcia finansowego dla skarżącej w nieodległej przeszłości.
- 163 Otóż, po pierwsze, z zaskarżonej decyzji nie wynika, by EBC zarzucił potencjalnym nabywcom zobowiązanie się do wsparcia nowej grupy jedynie w przypadku kryzysu.

- 164 Po drugie, w oświadczeniu z dnia 17 października 2018 r. CR wskazał, że wola jego i jego rodziny dotycząca dalszego wsparcia skarżącej i jej grupy w przyszłości była „w pełni uzależniona” od woli Republiki Łotewskiej do zawarcia z nim ugody w celu zaradzenia wszystkim arbitralnym i dyskryminującym problemom, które napotkali według niego on i jego rodzina i za które winę przypisywał komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych i innym instytucjom.
- 165 Wbrew twierdzeniom skarżącej EBC, opierając się na oświadczeniu, o którym mowa w pkt 164 powyżej, nie uczynił CR zarzutu z tego, że CR zażądał zaprzestania arbitralnego i dyskryminującego traktowania regulacyjnego. EBC stwierdził jedynie, że zgodnie z tym oświadczeniem wsparcie ze strony CR i jej rodziny dla skarżącej i grupy, do której należy, było warunkowe. W tym względzie EBC słusznie podnosi, że zawarcie oczekiwanej przez CR ugody cechowało się wysokim stopniem niepewności.
- 166 Ponadto EBC stwierdził, że zgodnie z pismem CR z dnia 12 lutego 2019 r. ten ostatni i jego rodzina byli gotowi udzielić wsparcia finansowego bankowi docelowemu bankowi, „w razie potrzeby”. Użycie tego wyrażenia mogło być prawidłowo uznane przez EBC w świetle oświadczenia, o którym mowa w pkt 164 powyżej, za zastrzeżenie wyrażone przez CR i rodzinę co do ich woli wspierania banku docelowego w przypadku kryzysu.
- 167 Po trzecie, skarżąca podkreśla, że CR zamierzał sfinansować znaczną część planowanego nabycia w drodze zawartej między nim a niektórymi akcjonariuszami banku docelowego umowy o zamianie akcji, co jest zbliżone do wkładu kapitałowego.
- 168 Jednakże okoliczność ta nie wystarczy, by uznać, że CR koniecznie chciał w przyszłości wspierać bank docelowy i nową grupę.
- 169 Należy bowiem stwierdzić, że skarżąca nie kwestionuje stwierdzenia zawartego w pkt 2.2.3 zaskarżonej decyzji, które ma przecież szczególne znaczenie w rozumowaniu EBC, zgodnie z którym potencjalni nabywcy pośredni wykazali się istotnym brakiem wsparcia finansowego wobec skarżącej w nieodległej przeszłości. W tym względzie z odpowiedzi na uwagi wynika, że akcjonariusze skarżącej, w szczególności CR, nie wnieśli kapitału w celu zmniejszenia przekroczenia limitu ekspozycji na duże ryzyko, która to sytuacja trwała od marca 2016 r. Ponadto, jak wskazuje EBC w odpowiedzi na skargę, rozwiązanie problemu przekraczania przez skarżącą limitu dla transakcji z powiązаныmi stronami, spowodowanego przyznaniem odroczenia płatności na rzecz CR w celu nabycia dawnej rosyjskiej spółki zależnej skarżącej, zależało głównie od woli przedstawienia przez CR daty tej odroczonej płatności.
- 170 W konsekwencji EBC nie popełnił oczywistego błędu w ocenie, gdy uznał, że istniały poważne wątpliwości co do zamiaru udzielenia w razie potrzeby wsparcia bankowi przejmowanemu przez potencjalnych nabywców pośrednich.
- 171 Z powyższego wynika, że skarżąca bezzasadnie utrzymuje, iż EBC naruszył art. 23 dyrektywy 2013/36, uznając, że kryterium stabilności finansowej potencjalnych nabywców nie zostało spełnione.

b) W przedmiocie kryterium poszanowania wymogów ostrożnościowych

- 172 Z art. 56 rozporządzenia 192 wynika, że komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych ocenia, czy dany bank spełnia kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych, uwzględniając w szczególności jego zdolność do przestrzegania tych wymogów w dziedzinie funduszy własnych, płynności, limitów dotyczących dużych ekspozycji, kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i zgodności, w dniu badania ogłoszenia i po nabyciu znacznego pakietu akcji.
- 173 Skarżąca podnosi, że EBC nie wyciąga wniosku o negatywnym skutku planowanego nabycia, tak w odniesieniu do niej samej, jak i w odniesieniu do banku docelowego. Powołuje się ona na pkt 13.1 wspólnych wytycznych, zgodnie z którym planowane nabycie nie powinno zagrażać przestrzeganiu wymogów ostrożnościowych przez przedsiębiorstwo docelowe. Dodaje ona, że planowane nabycie ma pozytywne skutki.
- 174 Jednakże zgodność z kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych należy oceniać nie z punktu widzenia potencjalnego nabywcy, lecz z punktu widzenia instytucji kredytowej, której dotyczy planowane nabycie, jak wynika z brzmienia art. 23 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2013/36, transponowanego do prawa łotewskiego przez art. 29 ust. 5 pkt 4 łotewskiej ustawy o instytucjach kredytowych. Skarżąca zresztą tego nie kwestionuje.
- 175 W konsekwencji nawet jeśli z zaskarżonej decyzji wynika, że planowane nabycie miałyby pozytywny wpływ na kapitały własne skarżącej, to nie pozwala to jednak na wniosek, że bank docelowy spełnia wymogi ostrożnościowe.
- 176 Ponadto z zaskarżonej decyzji wynika, że zgodność z kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych powinna być oceniana nie tylko z punktu widzenia banku docelowego, ale również z punktu widzenia nowej grupy. Skarżąca również tego nie kwestionuje.
- 177 Punkt 13.7 wspólnych wytycznych przewiduje ponadto, że grupa, której częścią będzie przedsiębiorstwo docelowe, powinna dysponować wystarczającym dokapitalizowaniem.
- 178 Otóż wbrew temu, co twierdzi skarżąca, z zaskarżonej decyzji wynika, że nawet jeśli planowane nabycie nie miałyby natychmiastowego negatywnego wpływu na przestrzeganie wymogów w zakresie funduszy własnych i płynności samego banku docelowego, to nabycie to miałyby negatywny wpływ na zdolność banku docelowego do zaradzenia jego niedociągnięciom w zakresie przestrzegania wymogów ostrożnościowych.
- 179 W tym względzie skarżąca nie kwestionuje, że z uwagi na fakt, iż plan biznesowy nie koryguje niedociągnięć skarżącej w zakresie zarządzania i kontroli wewnętrznej, istniały poważne wątpliwości co do jej zdolności do wdrożenia prawidłowego systemu zarządzania i kontroli wewnętrznej na poziomie banku docelowego.
- 180 Przede wszystkim skarżąca nie kwestionuje niektórych motywów zaskarżonej decyzji. To z tych powodów, po pierwsze, nowa grupa prawdopodobnie naruszałaby wymogi w zakresie funduszy własnych, niezależnie od scenariusza rozważanego w biznesplanie, przy czym wyjaśniono, czego nie zakwestionowano, że niekorzystne scenariusze były bardziej realistyczne niż scenariusz podstawowy. Po drugie, z uwagi na znaczne straty netto banku docelowego w latach 2017 i 2018 oraz niedociągnięcia wykryte w systemie kontroli wewnętrznej i systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy tego banku nowa grupa miałyby wysoki profil ryzyka. Po trzecie, nowa grupa byłaby narażona na wysoki poziom ryzyka kredytowego i naruszałaby limity dużych ekspozycji na

ryzyko. Po czwarte, z uwagi na fakt, że plan biznesowy nie korygował niedociągnięć w zarządzaniu skarżącą i bankiem docelowym, istniały poważne wątpliwości co do zdolności nowej grupy do zapewnienia zdrowego systemu zarządzania i kontroli wewnętrznej. Wreszcie po piąte, strategia potencjalnych nabywców nie była jasna, w szczególności jeśli chodzi o organizację nowej grupy w okresie do osiemnastu miesięcy pomiędzy sfinalizowaniem nabycia a zakończeniem połączenia, ponieważ plan biznesowy był dotknięty poważnymi brakami pod względem wewnętrznej spójności, czytelności i opisu planowanych akcji, które mogłyby zwiększyć wątpliwości co do ogólnej wiarygodności nabycia.

181 W konsekwencji skarżąca nie wykazała, że planowane nabycie miałoby pozytywne skutki w odniesieniu do banku docelowego ani w każdym razie w odniesieniu do nowej grupy. Skarżąca nie twierdzi nawet, że nowa grupa zostałaby wystarczająco dokapitalizowana, jak wspomniano w pkt 13.7 wspólnych wytycznych.

182 W związku z tym, z uwagi w szczególności na poważne wątpliwości co do zdolności nowej grupy do przestrzegania mających zastosowanie wymogów ostrożnościowych, EBC nie popełnił oczywistego błędu w ocenie, gdy stwierdził, że kryterium poszanowania wymogów ostrożnościowych nie zostało spełnione, a zatem nie naruszył on transponowanego do prawa łotewskiego art. 23 dyrektywy 2013/36.

c) W przedmiocie braku uwzględnienia pozostałych kryteriów oceny i istnienia uzasadnionych powodów sprzeciwienia się planowanemu nabyciu

183 W pierwszej kolejności – z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2013/36 wynika, że właściwe organy mogą sprzeciwić się planowanemu nabyciu, jeżeli na podstawie kryteriów określonych w ust. 1 tego artykułu istnieją uzasadnione powody takiego sprzeciwu.

184 Przepis ten nie wymaga od właściwego organu, w przypadku gdy sprzeciwia się on nabyciu instytucji kredytowej, by zbadał on w swojej decyzji wszystkie kryteria wymienione w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36.

185 Przeciwnie, właściwy organ może sprzeciwić się planowanemu nabyciu, jeżeli istnieją uzasadnione powody, by to uczynić, na podstawie jednego lub kilku kryteriów, o których mowa w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36.

186 Taka wykładnia jest zgodna z celem art. 23 dyrektywy 2013/36, jakim jest zagwarantowanie należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, której dotyczy planowane nabycie.

187 Jak bowiem podkreśla EBC, z punktu widzenia treści kryteriów ustanowionych w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36 ocena, zgodnie z którą istnieje zagrożenie dla realizacji celu polegającego na należyтым i ostrożnym zarządzaniu instytucją kredytową, której dotyczy planowane nabycie, może zostać dokonana w świetle tylko jednego z tych kryteriów.

188 Wykładnię tę potwierdzają zresztą pkt 11.3, 12.3, 14.2, 14.4 i 14.7 wspólnych wytycznych, zgodnie z którymi właściwy organ powinien sprzeciwić się planowanemu nabyciu na podstawie niektórych elementów odnoszących się do jednego z kryteriów wymienionych w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36.

- 189 W niniejszej sprawie EBC, sprzeciwiając się planowanemu nabyciu na podstawie kryteriów stabilności finansowej i przestrzegania wymogów ostrożnościowych bez badania pozostałych kryteriów wymienionych w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36, nie naruszył zatem art. 23 ust. 1 i 2.
- 190 W drugiej kolejności, nawet jeżeliby założyć, że planowane nabycie skutkowało poprawą sytuacji skarżącej w dziedzinie funduszy własnych i że nie miało ono natychmiastowego negatywnego wpływu na przestrzeganie wymogów ostrożnościowych mających zastosowanie wyłącznie do banku docelowego w dziedzinie wypłacalności i płynności, to jednak z jednej strony potencjalni nabywcy nie byli w stanie utrzymać w najbliższej przyszłości zdrowej struktury finansowej w odniesieniu do banku docelowego i nowej grupy, a z drugiej – istniały poważne wątpliwości co do zdolności przestrzegania wymogów ostrożnościowych przez bank docelowy i nową grupę.
- 191 W konsekwencji elementy, na których opiera się zaskarżona decyzja, jeśli chodzi o kryterium stabilności finansowej i kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych, stanowiły uzasadnione powody sprzeciwienia się planowanemu nabyciu.
- 192 Tym samym należy oddalić zarzut trzeci jako bezzasadny.

5. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia zasady proporcjonalności

- 193 Skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja narusza zasadę proporcjonalności. Wspomniana decyzja miałaby nie zawierać żadnej oceny proporcjonalności. Mniej inwazyjne podejście, pozwalające na osiągnięcie celu polegającego na zapewnieniu pełnego poszanowania wymogów ostrożnościowych, miałyby polegać na zezwoleniu na planowane nabycie, a następnie na przyjęciu stosownych środków nadzoru. Takie podejście ograniczyłoby zarzucane nieprzestrzeganie wymogów ostrożnościowych.
- 194 EBC kwestionuje tę argumentację.
- 195 Zasada proporcjonalności wymaga, aby akty prawne instytucji Unii były odpowiednie do realizacji zgodnych z prawem celów zamierzonych przez dane uregulowanie i nie wykraczały poza to, co jest konieczne do realizacji tych celów, przy czym tam, gdzie istnieje możliwość wyboru spośród większej liczby odpowiednich rozwiązań, należy stosować rozwiązanie najmniej dotkliwe, a wynikające z tego niedogodności nie mogą być nadmierne w stosunku do celów (wyroki: z dnia 22 stycznia 2013 r., Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, pkt 50; z dnia 6 września 2017 r., Słowacja i Węgry/Rada, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, pkt 206).
- 196 Ocena proporcjonalności środka musi pozostawać w zgodzie z przestrzeganiem zakresu uznania przysługującego ewentualnie instytucjom Unii przy jego przyjmowaniu (zob. wyrok z dnia 8 maja 2019 r., Landeskreditbank Baden-Württemberg/EBC, C-450/17 P, EU:C:2019:372, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 197 Skarżąca uważa, że lepiej byłoby, aby EBC nie sprzeciwiał się planowanemu nabyciu i przyjął odpowiednie środki nadzoru po tym nabyciu.
- 198 Skarżąca nie przedstawia jednak żadnego wyjaśnienia co do charakteru środków nadzoru, które mogłyby zaradzić uchybieniom podkreślanym przez EBC w odniesieniu do solidności finansowej potencjalnym nabywcom i zdolności banku docelowego do przestrzegania i dalszego spełniania

wymogów ostrożnościowych w celu zagwarantowania prawidłowego i ostrożnego zarządzania bankiem docelowym. Sąd stwierdza ponadto, że z akt sprawy wynika, iż skarżąca właśnie nie przestrzegała już obowiązujących wymogów ostrożnościowych.

- 199 W konsekwencji z akt sprawy nie wynika, że istniały odpowiednie mniej restrykcyjne środki niż zaskarżona decyzja, które zapewniłyby realizację celu przewidzianego w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36, jakim jest zagwarantowanie należytego i ostrożnego zarządzania bankiem docelowym.
- 200 W tych okolicznościach, ponieważ, jak wskazano w pkt 191 powyżej, istniały racjonalne podstawy sprzeciwu wobec planowanego nabycia, a także z uwagi na szeroki zakres uznania przysługujący EBC, skarżąca nie ma podstaw, by twierdzić, że zaskarżona decyzja narusza zasadę proporcjonalności.
- 201 W związku z tym należy oddalić zarzut czwarty jako bezzasadny.

6. W przedmiocie zarzutu piątego dotyczącego braku uwzględnienia uznaniowego charakteru decyzji wydanej na podstawie art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 1024/2013

- 202 Skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja nie uwzględnia uznaniowego charakteru decyzji sprzeciwiającej się nabyciu. EBC założył, że musi sprzeciwić się planowanemu nabyciu, ponieważ nie spełniono „niektórych” kryteriów określonych w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36, a bank ten zinterpretował owe kryteria jako wymogi, a nie jako część całościowej oceny. Skarżąca została pozbawiona bezstronnego korzystania z uprawnień uznaniowych przez właściwy organ, do którego ma ona prawo na podstawie art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).
- 203 EBC, popierany przez Komisję, kwestionuje argumentację skarżącej.
- 204 Jak wskazano w pkt 185 powyżej, właściwy organ może sprzeciwić się planowanemu nabyciu, jeżeli istnieją uzasadnione powody, by to uczynić na podstawie jednego lub kilku kryteriów, o których mowa w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36.
- 205 Jak wskazano w pkt 144 powyżej, EBC dysponuje szerokim zakresem uznania przy przyjmowaniu, tak jak w niniejszej sprawie, aktu dotyczącego nadzoru ostrożnościowego nad instytucją kredytową.
- 206 Tymczasem z zaskarżonej decyzji nie wynika, by EBC uznał, iż nie przysługuje mu szeroki zakres uznania.
- 207 W szczególności o ile EBC uznał w pkt 2.4 i 2.5 zaskarżonej decyzji, że ani kryterium stabilności finansowej, ani kryterium przestrzegania wymogów ostrożnościowych nie zostały spełnione, o tyle nie oznacza to, że EBC uznał, iż nie ma szerokiego zakresu uznania przy ocenie spełniania każdego z tych kryteriów.
- 208 Jeśli chodzi o argument dotyczący tego, że skarżąca została pozbawiona bezstronnego korzystania z uprawnień uznaniowych właściwego organu, to zgodnie z art. 41 karty każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje i organy Unii.

- 209 W tym względzie skarżąca nie przedstawia w ramach zarzutu piątego żadnego dowodu mogącego wykazać, że zaskarżona decyzja jest dotknięta brakiem bezstronności.
- 210 W konsekwencji skarżąca nie ma podstaw, by twierdzić, że EBC naruszył szeroki zakres uznania, jakim dysponował przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, ani że w ten sposób naruszył prawo do dobrej administracji zagwarantowane w art. 41 karty.
- 211 Tym samym należy oddalić zarzut piąty jako bezzasadny.

7. W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego naruszenia zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań i pewności prawa

- 212 Skarżąca utrzymuje, że EBC nie określa jasnego kryterium co do rodzaju konsolidacji, na którą udziela zezwolenia w sektorze bankowym. Nie określa on szczegółowych warunków, które należy spełnić, biorąc pod uwagę dokonaną przez niego wykładnię kryteriów solidności finansowej i przestrzegania wymogów ostrożnościowych. Warunki te nie mogą oznaczać, że z funduszy potencjalnego nabywcy mogą być pobierane nieograniczone kwoty w celu zaspokojenia potrzeb ewentualnego finansowania banku docelowego lub że ciągłe luki regulacyjne uniemożliwiają nabycie, nawet jeśli nabycie to ma istotne pozytywne skutki. EBC powinien był poinformować skarżącą o swych oczekiwaniach, na przykład w odniesieniu do kwoty środków niezbędnych do spełnienia warunku solidności finansowej.
- 213 EBC kwestionuje tę argumentację.
- 214 Zasada pewności prawa wymaga w szczególności, aby przepisy prawne były jasne i precyzyjne, a ich skutki przewidywalne, zwłaszcza wówczas, gdy pociągają one za sobą niekorzystne konsekwencje dla jednostek i przedsiębiorstw [zob. wyrok z dnia 30 kwietnia 2019 r., Włochy/Rada (Kwota połowowa miecznika śródziemnomorskiego), C-611/17, EU:C:2019:332, pkt 111 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 215 Prawo domagania się ochrony uzasadnionych oczekiwań, będące pochodną zasady pewności prawa, obejmuje wszystkie jednostki, które znajdują się w sytuacji, z której wynika, że administracja Unii wzbudziła w nich uzasadnione nadzieje. Zapewnieniami, które mogą wywołać taką nadzieję, są, niezależnie od tego, w jakiej formie zostaną przekazane, dokładne, bezwarunkowe i spójne informacje pochodzące z uprawnionych i wiarygodnych źródeł. Natomiast nikt nie może powoływać się na naruszenie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań w braku wyraźnych zapewnień udzielonych przez administrację [wyrok z dnia 30 kwietnia 2019 r., Włochy/Rada (Kwota połowowa miecznika śródziemnomorskiego), C-611/17, EU:C:2019:332, pkt 112].
- 216 W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja została oparta na kryteriach solidności finansowej i przestrzegania wymogów ostrożnościowych przewidzianych w transponowanej do prawa łotewskiego dyrektywie 2013/36 i wyjaśnionych przez wspólne wytyczne.
- 217 Kryteria te należy uznać za jasne, precyzyjne i przewidywalne w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 214 powyżej.
- 218 Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, jak wskazano już w pkt 154 powyżej, EBC nie wymagał w ramach swojej analizy kryterium solidności finansowej, aby „nieograniczone” kwoty mogły zostać pobrane z funduszy kandydatów nabywców w celu zaspokojenia potencjalnych potrzeb

finansowych banku docelowego. Ponadto, jak wskazano w pkt 130 powyżej, EBC przedstawił powody, dla których pomimo pozytywnych skutków planowanego nabycia dla wskaźników funduszy własnych skarżącej kryterium poszanowania wymogów ostrożnościowych nie zostało spełnione. Ponadto EBC nie jest zobowiązany przed wydaniem decyzji dotyczącej nabycia znacznego pakietu akcji do wskazania potencjalnemu nabywcy kwoty środków niezbędnych do udzielenia zezwolenia na wspomniane nabycie z punktu widzenia solidności finansowej.

- 219 W odniesieniu do zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań wystarczy stwierdzić, jak podnosi EBC, że skarżąca nie twierdzi, iż EBC udzielił jej zapewnień mogących wzbudzić u niej uzasadnione nadzieje.
- 220 W konsekwencji, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 215 powyżej, skarżąca bezzasadnie utrzymuje, że EBC naruszył zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.
- 221 Tym samym należy oddalić zarzut siódmy jako bezzasadny.

8. W przedmiocie zarzutu ósmego dotyczącego braku uznania odpowiedzialności EBC i komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych

- 222 Skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja jest błędna, ponieważ EBC nie uwzględnił swojej własnej odpowiedzialności oraz odpowiedzialności komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych za utratę zaufania do procesu regulacyjnego oraz za konsekwencje, jakie owa utrata miała dla finansowania skarżącej i nowej grupy.
- 223 Skarżąca uważa, że poważne obawy dotyczące korupcji spowodowały utratę zaufania do procesu nadzoru na Łotwie i w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM). Obawy te dotyczyły próby uzyskania przez A łapówki od skarżącej i od potencjalnych nabywców pośrednich, a także niesprawiedliwego traktowania regulacyjnego związanego z tymi próbami. CR zaszyfował te akty korupcji w 2017 r. organom Zjednoczonego Królestwa, a następnie organom łotewskim. Skarżąca powołuje się również na postępowanie arbitrażowe, o którym mowa w pkt 5 powyżej. Zewnętrzni obserwatorzy [w tym Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Komisja] uzgodnili, że nadzór bankowy na Łotwie został zakłócony z powodu powszechnych praktyk korupcyjnych. Zarzuty dotyczące A zostały potwierdzone przez podobne wykroczenia zgłoszone przez inne osoby. Jeśli chodzi o spór między EBC a Republiką Łotewską, a także między A a Republiką Łotewską, który jest rozpatrywany przez Trybunał, to należy domniemywać, że EBC otrzymał już dowody dotyczące sprzecznego z prawem zachowania A. Przypisywane mu czyny są na tyle poważne, aby został on odwołany z pełnionych przez niego funkcji jeszcze przed skazaniem go prawomocnym wyrokiem w postępowaniu karnym.
- 224 Skarżąca podnosi, że o ile EBC broni swojej niezależności przed jakąkolwiek ingerencją organów łotewskich, o tyle nie pełni on swej roli polegającej na czuwaniu, aby MSR nie został zakłócony przez korupcję, podczas gdy rola ta jest tym bardziej istotna, że EBC i jego urzędnicy korzystają ze specjalnych środków ochrony i przywilejów wobec właściwych krajowych organów ścigania. EBC ma obowiązek przeprowadzenia dochodzenia w przypadku korupcji lub innych potencjalnych sprzecznych z prawem zachowań.

- 225 Skarżąca uważa, że ona sama i potencjalni nabywcy pośredni podlegają surowemu traktowaniu regulacyjnemu za doniesienie o problemach związanych z korupcją i zażądanie aktywnego działania. Wynika to z krytyki sformułowanej przez EBC w odniesieniu do faktu, że zobowiązanie CR do finansowania skarżącej było powiązane z wymogiem, aby proces regulacyjny nie był zakłócony przez korupcję.
- 226 Skarżąca uważa, że podejście EBC, które wymaga dodatkowych inwestycji na jej rzecz, lecz zniechęca do wszelkich inwestycji poprzez przyjęcie wrogiego działania i odmawia uznania zasadności wniosków o poszanowanie praworządności, nie jest zadaniem bezstronnej administracji. Takie podejście narusza zasadę *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, art. 23 dyrektywy 2013/36 i art. 41 karty.
- 227 EBC kwestionuje argumentację skarżącej.
- 228 Skarżąca utrzymuje, że nie uznając odpowiedzialności EBC i komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych za utratę zaufania do procesu regulacyjnego, zaskarżona decyzja narusza zasadę *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, art. 23 dyrektywy 2013/36 i art. 41 karty.
- 229 W pierwszej kolejności, jeżeli chodzi o charakter rozpatrywanych okoliczności korupcyjnych, to należy wyjaśnić, że twierdzeniu, zgodnie z którym nadzór bankowy na Łotwie jest zakłócony przez „powszechne” praktyki korupcyjne, nie towarzyszą wyjaśnienia pozwalające na ocenę ich zakresu.
- 230 Należy również stwierdzić, z jednej strony, że dochodzenie karne, które doprowadziło do oskarżenia A, nie dotyczy skarżącej, lecz trzeciego banku łotewskiego, a z drugiej, że w odniesieniu do czynów korupcyjnych zarzucanych przez CR, skarżąca wskazuje bez dalszych wyjaśnień, że dochodzenie jest w toku.
- 231 W drugiej kolejności zgodnie z paremią *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, nikt nie może powoływać się na swoje własne zachowania sprzeczne z prawem.
- 232 Po pierwsze, aby powoływać się na zasadę wyrażoną w paremii *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, konieczne jest jeszcze wykazanie zawinionego zachowania, które można przypisać EBC (zob. analogicznie wyrok z dnia 20 stycznia 2021 r., *ABLV Bank/SRB*, T-758/18, EU:T:2021:28, pkt 170).
- 233 O ile skarżąca uważa, że EBC miał obowiązek prowadzić dochodzenie w odniesieniu do okoliczności korupcyjnych zgłoszonych przez CR, o tyle EBC słusznie podnosi, że nie jest on właściwy do samodzielnego przeprowadzenia dochodzenia dotyczącego takich okoliczności oraz że w tym zakresie współpracuje z właściwymi organami krajowymi.
- 234 Ani okoliczność, że EBC jest odpowiedzialny za zapewnienie skutecznego i spójnego funkcjonowania SSM, ani okoliczność, że urzędnicy EBC korzystają z przywilejów i immunitetów względem właściwych krajowych służb ścigania, nie skutkują przyznaniem EBC kompetencji do prowadzenia dochodzenia w sprawie aktów korupcji, których dopuścił się prezes krajowego banku centralnego.
- 235 W tym względzie Trybunał orzekł, że immunitet jurysdykcyjny przewidziany w art. 11 lit. a) protokołu (nr 7) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej nie ma zastosowania, jeżeli osobie nim objętej zostały postawione zarzuty w ramach postępowania karnego za czyny, które nie zostały popełnione w ramach wykonywania zadań na rzecz instytucji Unii (zob.

podobnie wyrok z dnia 30 listopada 2021 r., LR Ćenerałprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, pkt 97). Trybunał wyjaśnił, że okoliczności wypełniające znamiona korupcji nie są objęte zakresem pełnienia funkcji urzędnika lub innego pracownika Unii, podobnie jak funkcji prezesa banku centralnego państwa członkowskiego zasiadającego w organie EBC (wyrok z 30 listopada 2021 r., LR Ćenerałprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, pkt 67).

- 236 Ponadto – nawet przy założeniu, że EBC popełnił błąd, nie przeprowadzając dochodzenia w przedmiocie okoliczności korupcyjnych zgłoszonych przez CR lub w przedmiocie zarzutów A wobec skarżącej – nie zostało wykazane, że uchybienie to mogło skutkować niezgodnością z prawem zaskarżonej decyzji, która nie wypowiedza się w przedmiocie zasadności przeprowadzenia takiego dochodzenia, lecz rozstrzyga w przedmiocie wniosku o nabycie znacznego pakietu akcji.
- 237 W konsekwencji skarżąca nie ma podstaw, by żądać stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji ze względu na to, że EBC nie przeprowadził dochodzenia w sprawie czynów korupcyjnych wskazanych przez CR.
- 238 W trzeciej kolejności, jeżeli chodzi o potencjalnie nierówne traktowanie regulacyjne związane z okolicznościami korupcyjnymi, na które powołuje się skarżąca, to nie wyjaśnia ona dokładnie, jakie akty administracyjne są jej zdaniem niezgodne z prawem, ani w każdym razie w jaki sposób niezgodność z prawem tych aktów – przy założeniu, że zostanie wykazana – może powodować niezgodność z prawem samej zaskarżonej decyzji.
- 239 O ile skarżąca wskazała w ramach zarzutu drugiego, że kwestionowała ogólny wymóg kapitałowy SREP z 2019 r., o tyle okoliczność ta nie podważa twierdzenia, że łączny współczynnik kapitałowy nowej grupy przewidziany na koniec 2019 r. wynosił jedynie 12,91%, to znaczy był na niższym poziomie niż (EGC) całkowity wymóg kapitałowy, który powinien być przestrzegany przez skarżącą w 2018 r., jak stwierdzono w pkt 116 powyżej.
- 240 W czwartej i ostatniej kolejności – zaskarżona decyzja nie została wydana ze względu na to, że skarżąca ujawniła okoliczności korupcyjne lub zażądała przeprowadzenia dochodzenia w przedmiocie tych okoliczności.
- 241 W szczególności, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, jak wskazano w pkt 165 powyżej, EBC nie czyni CR zarzutu z tego, że zażądał on zaprzestania podnoszonego arbitralnego i dyskryminującego traktowania regulacyjnego
- 242 W konsekwencji skarżąca bezzasadnie utrzymuje, że w braku uznania odpowiedzialności EBC i komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych zaskarżona decyzja narusza paremię *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, art. 23 dyrektywy 2013/36 i art. 41 karty.
- 243 Zarzut ósmy należy oddalić jako bezzasadny.
- 244 Z ogółu powyższych rozważań wynika, że skargę należy oddalić w całości.

V. W przedmiocie kosztów

- 245 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy zgodnie z żądaniem EBC obciążyć ją kosztami postępowania.
- 246 Komisja pokryje własne koszty, zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.
- 2) PNB Banka AS pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Europejski Bank Centralny (EBC).
- 3) Komisja Europejska pokrywa własne koszty.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 7 grudnia 2022 r.

Podpisy